

BOKN KONTROLLUTVAL

MØTEINNKALLING

Dato: Mandag 22. mai 2017
Tid: kl. 17.00
Sted: Møterom 1. etasje, Boknatun

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf 52 75 73 50 eller
tlf 95 98 69 79 /sms/ e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller meiner seg ugild, må gje melding om dette så tidleg som råd er. Varamedlemmer vil bli innkalla særskilt. Saker merka *Ikkje offentleg - jf. off.l.*, blir berre sendt internt. Sakskart vil lagt ut på kommunen si nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Rådmannen og kommunalsjef er invitert/innkalla til å orientere i sak 8/17.

Saksliste:

- 6/17 Godkjenning av protokoll frå møtet 15.02.17
- 7/17 Revisor si egenerklæring for 2017
- 8/17 Årsrekneskapen 2016 – kontrollutvalet sin uttale
- 9/17 Referat – og orienteringssaker 22.05.17

Eventuelt

Aksdal, 13.05.17

Lars Øyvind Alvestad (sign.)
utvalsleiar

Toril Hallsjø (sign.)
dagleg leiar/utvalssekretær

Kopi: Ordførar	(møte- og talerett)
Revisor	(møte- og talerett)
Rådmann	(invitert)
Varamedlemmer	(til orientering)
Presse/publikum	

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	22.05.17	6/17
Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 15.02.17

Vedlegg: Protokoll frå møtet 15.02.17

Saksorientering:

Utkast til protokoll frå kontrollutvalet sitt møte 15.02.17 følgjer vedlagt. Protokollen er gjennomlest og godkjent av leiar i etterkant av møtet og oversendt kommunen slik han ligg føre.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokoll frå møtet i kontrollutvalet 15.02.17 blir godkjent slik han ligg føre.

Aksdal, 16.05.17

Toril Hallsjø
Utvalssekretær

BOKN KONTROLLUTVAL

PROTOKOLL

Onsdag **15. februar 2017** blei det halde møte i Bokn kontrollutval under leiing av utvalsleiar Lars Øyvind Alvestad.

MØTESTAD:	Boknatun, møterom 1. etasje
MØTESTART/-SLUTT:	kl. 17.00 – kl. 18.30
MØTANDE MEDLEMMER:	Lars Øyvind Alvestad (Ap), Jørn Hansen (Uavh.) og May Jorunn Vatnaland (Sp)
MØTANDE VARAMEDLEM:	Ingen
FORFALL:	Ingen
FRÅ SEKRETARIATET MØTTE:	Dagleg leiar/utvalssekretær Toril Hallsjø, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRÅ REVISJONEN MØTTE:	Revisor/partnar Else Holst-Larsen, Deloitte AS, Haugesund
ANDRE SOM MØTTE:	Ordførar Tormod Vågå (Sp), rådmann Jan Erik Nygaard og seksjonssjef teknisk Kåre Bua. To publikummar i sak 2/17.
MERKNADER TIL INNKALLING:	Saksdokumenta var ikkje lagt på kommunen sine nettsider.
MERKNADER TIL SAKSLISTE:	Utvalet var samd i å ta Skatteetaten sin kontrollrapport inn i sak 5/17 som pkt. 10.

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 1/17 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 16.11.16

Sekretariatet si innstilling:

Protokoll frå møte i kontrollutvalet 16.11.16 blir godkjent slik den ligg føre.

Handsaming i kontrollutvalet 15.02.17:

Utvalet hadde ingen merknader til protokollen.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 15.02.17:

Protokoll frå møte i kontrollutvalet 16.11.16 blir godkjent slik han ligg føre.

SAK 2/17   BREV TIL UTVALET OM BOKN ARENA OG BOKN ARENA EVENT

Sekretariatet si innstilling:

Bokn kontrollutval tar utgreiinga frå rådmannen og ordførar om Bokn Arena og Bokn Event Arena til orientering, og finn ikkje grunn til nokon vidare oppfølging.

Handsaming i kontrollutvalet 15.02.17:

Utvalsleiar innleia. Ordførar gjorde greie for organisasjonsform (ideell, som ein kvar anna frivillig lag/foreining og open for alle som bor i eller har nær tilknytning til Bokn), bakgrunn for opprettinga (ønskje om aktivitet og mangel på initiativ) og talet på medlem pr. i dag (6).

Utvalet hadde spørsmål rundt habilitetsproblematikk i forhold til kommunen sine etiske retningslinjer, om å gjere vedtektene betre kjent og forvaltninga av overskot/inntente midlar. Ordførar svara at han alltid hadde «ordførarhatten» med seg, og overskot er tenkt å bli verande i bygget. Store arrangement krev garantiansvar, og det vil fyrst vere aktuelt å bygge opp ein buffer, men også aktuelt å gjere innkjøp av kjøkken- og idrettsutstyr. Alt arbeid er basert på dugnad og årsmøtet er foreininga sitt høgste organ. Årsmøtet vert halden i april.

Rådmannen meinte dette ikkje var ein kommunal sak. Namnet til foreininga kunne rett nok bli oppfatta som eit kommunalt selskap, men dei vil bli likestilt med andre lag og foreiningar som vil leige hallen. Vanlege habilitetsregler vil tre inn der det vil bli aktuelt. Dersom fleire lag har ønskje om arrangement på same dato må dette kunne finne si løysing.

Utvalet rosa ordførar og varaordførar for initiativ og innsats, og utvalsleiar takka for utgreiingane.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 15.02.17:

Bokn kontrollutval tar utgreiinga frå rådmannen og ordførar om Bokn Arena og Bokn Event Arena til orientering, og finn ikkje grunn til nokon vidare oppfølging.

SAK 3/17   PROSJEKTPLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON – «PLAN, BYGGESAK OG EIGEDOM»

Sekretariatet si innstilling:

Bokn kontrollutval bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Plan, byggesak og eigedom i

Bokn kommune» i tråd med det utkastet til prosjektplan som ligg føre frå Deloitte AS med den/desse endring/ane:

Ramma vert sett til 76 timar.

Handsaming i kontrollutvalet 15.02.17:

Sekretær viste til drøftinga og bestillinga av prosjektplan i novembermøtet. Rådmannen gjorde merksam på at avtalen med Karmøy kommune om kjøp av tenester for byggesakshandsaminga vil gjelde frå 01.07.17. Iverksetjinga er blitt utsett eit halvt år i påvente av regjeringa si kommunestruktursak og kva kommunar som vil bli tvangssamanslått.

Frå 01.10.17 vil brannvesenet bli interkommunalt, og frå 01.01.18 vil alt innan kart bli ivaretatt også av Karmøy. Eigedomshandlinga, der kommunen er eigar, og den teknisk drifta vil bli verande og underlagt rådmannen. Han meinte difor at prosjektet ikkje ville vere særleg relevant eller kunne vere med å bidra til å gjere kommunen betre.

Ordføraren støtta nå rådmannen sitt syn. Seksjonssjef teknisk gav ei utgreiing om kvifor Karmøy kommune var valt, på bakgrunn av deira gode system og kapasitet.

Utvalet drøfta om dei skulle gå for prosjektet, utsetje det eller be om ny prosjektplan for eit anna prosjekt blant dei fem på prioriteringslista. Nr. 2 var rusomsorg og nr 3. skulemiljø og mobbing. Det siste prosjektet blei det nå jobba med i kommunen..

Utvalet viste til at valt prosjekt ikkje hadde fått prioritert nr. 1 utan grunn, og at det kunne ha nytte å få ein rapport om stoda no, for å kunne samanlikne seinare. Utvalet ønskte då at prosjektet kom raskt i gang, og at rapport blei klar til møtet 6. september.

Forvaltningsrevisor Kari Gåsemyr blei kontakta pr. mobil og ho meinte dei skulle prøve å innfri utvalet sine ønskje for tidlegare gjennomføring og levering. Statusrapport vil bli lagt fram i maimøtet.

Utvalet blei samd om å halde fast ved valt prosjekt.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 15.02.17:

Bokn kontrollutval bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Plan, byggesak og eigedom i Bokn kommune» i tråd med det utkastet til prosjektplan som ligg føre frå Deloitte AS med den endring:

- rapporten må vere klår til utgangen av august 2017.

Ramma vert sett til 76 timar.

SAK 4/17 KONTROLLUTVALET SI ÅRSMELDING 2016

Sekretariatet si innstilling:

Kontrollutvalet i Bokn godkjenner årsmelding for 2016 (med eventuelle endringar som kjem fram i møtet).

Bokn kommunestyre tek kontrollutvalet si årsmelding 2016 til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 15.02.17:

Utkastet blei gjennomgått og utvalet hadde ingen merknader.

Til utvalet sine kommentarar til årsrekneskapet i fjor om eit negativt driftsresultat, kunne rådmannen opplyse at det i dag var sendt inn til SSB eit driftsresultat for 2016 som var langt betre enn i 2015. Tala var ikkje revisorgodkjente, men det låg an til overskot på fleire millionar. Slik som for dei andre kommunane på Haugalandet skyldast det god skatteinntang andre deler av landet og den låge rentesatsen. Utvalet uttrykte glede for nyheita.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 15.02.17:

Kontrollutvalet i Bokn godkjenner årsmelding for 2016.

Samrøystes innstilling til kommunestyret 15.02.17:

Bokn kommunestyre tek kontrollutvalet si årsmelding 2016 til orientering.

SAK 5/17 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 15.02.17

1. Statusrapport pr. februar 2017
2. Teneste 1100 Kontroll og revisjon – rekneskap 2016 og budsjett 2017
3. Årsrapport og skatterekneskap 2016 - skatteoppkrevjaren for Bokn kommune
4. Fylkesmannen i Rogaland – Informasjon om statleg tilsyn med kommunane i 2017
5. Rapport/evaluering frå Kontrollutvalgskonferansen 01.-02.02.17 på Gardermoen
6. Protokoll frå representantskapsmøte Haugaland Vekst IKS 16.12.16
7. Protokoll frå representantskapsmøte i HIM IKS 01.12.16
8. «Travle kontrollutvalg» – Kommunal rapport 26.01.17
9. Nye maler for normalberetninger 2016 – Informasjonsskriv 8/2016 fra NKRF
10. Skatteetaten – kontrollrapport 2016 vedk. skatteoppkrevjarfunksjonen -Bokn kommune

Handsaming i kontrollutvalet 15.02.17:

Sekretær gjorde greie referatsakene. Skatteetaten hadde ingen merknader til skatte- og avgiftsinnkrevjinga. Vidare blir arbeidsgivarkontrollen utført i samsvar med gjeldande regelverk og i tilstrekkeleg omfang.

Medlemmane fortalde frå konferansen. Dei hadde fått snakka med andre utval, fått innsikt i tema som nedkjemping av sosial dumping og arbeidskriminalitet, ei varslings sak frå Tromsø og korrupsjons saka i Drammen kommune.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 15.02.17:

Referatsakene 1- 10 blir tatt til orientering.

Eventuelt

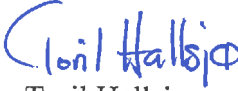
Ingen saker meldt eller tatt opp.

Neste møte

Etter møteplan er dato sett til mandag **22. mai** kl. 17.00. Årsrekneskap og revisor si revisjonsmelding vil bli lagt fram. Uttalen vil gå vidare til formannskapet og kommunestyret i juni.

Bokn, 15. februar 2017

Lars Øyvind Alvestad
Utvalsleiar (sign.)

Toril Hallsjø
utvalssekretær (sign.)

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	22.05.17	7/17
Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

REVISOR SI EIGENERKLÆRING FOR 2017

Vedlegg: Revisor si egenerklæring, dagsett 20.01.17

Saksorientering:

Kommunelova § 79 og forskrift om revisjon (revisjonsforskriftene) kap. 6 (§§ 13 – 15) slår fast at oppdragsansvarleg revisor for kommunar skal være uavhengig til den reviderte verksemd.

Forskriftene slår også fast at oppfølging av dette kravet ligg til kontrollutvalet. Ifølgje kommunelova § 79 skal den som foretar revisjon for ein kommune ikkje ta oppdrag for kommunen dersom revisor eller revisor sine nærstående har ein slik tilknytning til kommunen at den kan svekke revisor si sjølvstende og objektivitet. I tillegg seier forskriftene §§ 13 og 14 noe om dei krav som vert stilt for at revisor skal være uavhengig, og dei begrensninger som gjeld for revisor ved gjennomføring av revisjonsoppdraget.

Vurdering:

I følgje revisjonsforskriftene § 15 skal oppdragsansvarleg revisor årleg, og elles ved behov, gje ein skriftleg egenerklæring av si sjølvstende til kontrollutvalet. Krav til sjølvstende og objektivitet gjeld også for revisor sine medarbeidarar, men det er berre oppdragsansvarleg revisor som pliktar å leggje fram ei skriftleg vurdering for kontrollutvalet.

Revisor gjer der greie for si sjølvstende overfor kommunen i samsvar med krava i kommunelova og i revisjonsforskriftene. Det går fram at det ikkje ligg føre noe som tilseier at ho ikkje er uavhengig når det gjeld forholdet til Bokn kommune. Fråsegna vert gjeve på revisor sitt eige ansvar og skal ikkje godkjennast av kontrollutvalet, men takast til orientering.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Bokn kontrollutval tar den framlagde egenerklæring for 2017 frå oppdragsansvarleg revisor Else Holst-Larsen, Deloitte AS til orientering.

Aksdal, 11.05.17

Toril Hallsjø

Dagleg leiar/utvalssekretær

Deloitte AS
Sundgaten 119
Postboks 528
NO-5527 Haugesund
Norway

Tlf: +47 52 70 25 40
Faks: +47 52 70 25 41
www.deloitte.no

Til kontrollutvalget Bokn kommune

20. januar 2017

Haugaland
Kontrollutvalssekretariat IKS

Mottatt dato: 14.02.17

Journalført: 17/63/Ha

Arkivkode: 33

Vurdering av uavhengighet

Innledning

Ifølge forskrift om revisjon § 15 skal oppdragsansvarlig revisor minimum hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget. Ved Deloitte's planlegging av oppdraget vil vurdering av uavhengigheten til hver enkelt revisor i kommunens revisjonsteam inngå som et eget punkt i planleggingen. Oppdragsansvarlig revisors skriftlige egenvurdering skal ligge som et vedlegg til denne vurderingen.

Både kommuneloven (§ 79) og forskrift om revisjon (kap. 6) setter krav til revisors uavhengighet. Kravene er nærmere beskrevet nedenfor.

Lovens og forskriftens krav til uavhengighet

I flg. Kommuneloven § 79 og § 13 i forskrift om revisjon kan den som foretar revisjon ikke:

1. være ansatt i andre stillinger i kommunen eller i virksomhet som kommunen deltar i
2. være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i
3. delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet, når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiver, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon
4. ha nærstående (ektefelle, samboer, nære slektninger), som har slik tilknytning til revidert at det kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet.

I tillegg stiller loven § 79 og forskriften § 14 følgende begrensninger:

5. revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
6. revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs. kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
7. revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven

8. det må ikke foreligge andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av revisjonsoppgavene

Revisors egenvurdering av punktene ovenfor

Pkt. 1: Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet.</i>
Pkt. 2: Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i noen virksomhet som kommunen deltar i.</i>
Pkt. 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Pkt. 4: Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Bokn kommune som har betydning for min uavhengighet og objektivitet.</i>
Pkt. 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<i>Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes rådgivnings- eller andre tjenester overfor Bokn kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i> <i>Før slike tjenester utføres av Deloitte AS foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</i> <i>Revisor besvarer daglig spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</i>
Pkt. 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes tjenester overfor Bokn kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>

Pkt. 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Deloitte AS for tiden opptrer som fullmektig for Bokn kommune.</i>
Pkt. 8: Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tillitten til min uavhengighet og objektivitet.</i>

Med vennlig hilsen
Deloitte

Else Holst-Larsen
Statsautorisert revisor

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	22.05.17	8/17
Formannskapet	06.06.17	
Kommunestyret	20.06.17	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	212	

ÅRSREKNESKAPEN 2016 – KONTROLLUTVALET SIN UTTALE

Vedlegg:

1. Framlegg til uttale frå kontrollutvalet
2. Rekneskapen 2016
3. Årsmelding 2016
4. Melding frå revisor, uttale til årsrekneskapen 2016, dagsett 05.05.17
5. Revisjonsrapport for årsrekneskapen 2016/rapport nr 5, dagsett 04.05.17

Saksorientering:

Innleiing

Vedlagt følgjer Bokn kommune sin årsrekneskap for 2016, årsmelding for 2016 (separate hefter) og Deloitte si revisjonsmelding dagsett 05.05.17 og revisjonsrapport nr 5 for årsrekneskapen (vedlegg 4 og 5). Oppdragsansvarleg revisor vil vera til stades når utvalet handsamar årsrekneskapen.

Bakgrunn

Det går fram av forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 7 at kontrollutvalet skal gje uttale om årsrekneskapen:

Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, skal utvalget avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret eller fylkestinget. Uttalelsen avgis til kommunestyret eller fylkestinget. Kopi av uttalelsen skal være formannskapet / kommunerådet eller fylkesutvalget/fylkesrådet i hende tidnok til at det kan tas hensyn til den før dette organet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret/fylkestinget.

Det er ikkje eit krav om at kontrollutvalet handsamar årsmeldinga, men denne skal følgje med som sakstilfang til saka, og det skal merkast om det er vesentlege avvik mellom årsmeldinga og rekneskapen.

Kommunestyret skal vedta både årsrekneskap og årsmelding i same møte. Årsrekneskapen skal vedtakast etter innstilling frå formannskapet. Om årsrekneskap og årsberetning (for kommunar og fylkeskommunar) står det følgjande i forskrift om årsrekneskap og årsberetning § 10:

Årsregnskapet og årsberetningen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget sjølv senest seks måneder etter regnskapsårets slutt.

Årsregnskapet skal være avlagt av fagsjef for regnskap innen 15. februar i året etter regnskapsåret.

Administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet utarbeider årsberetningen, og fremmer denne for det organ kommunestyret eller fylkestinget bestemmer. Årsberetningen skal avgis uten ugrunnet opphold, og senest innen 31. mars. Hvis årsberetningen ikke fremmes for kontrollutvalget, skal den oversendes til kontrollutvalget før kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskapet. Årsberetningen skal foreligge til behandling i kommunestyret eller fylkestinget samtidig med at årsregnskapet skal behandles.

Der det er vesentlige avvik mellom utgifter i årsregnskapet og bevilgning til formålet i regulert budsjett, skal det redegjøres for avviket. Tilsvarende gjelder ved avvik mellom inntekter i årsregnskapet og regulert budsjett.

Administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet skal vurdere tiltak for å bedre den økonomiske oppfølgingen gjennom året dersom det oppstår vesentlige avvik fra regulert budsjett.

Etter forskriften § 8 skal også kontrollutvalet sjå etter at revisjonen sine merknader (i revisjonsmelding og/eller i revisjonsrapport) blir fulgt opp.

Grunnlag for kontrollutvalet sin uttale:

Grunnlaget for handsaminga i kontrollutvalet er Bokn kommune sitt avlagde årsrekneskap for 2016 med notar, revisjonsmeldinga og rådmannen si årsmelding.

Årsrekneskapen

Rekneskapen syner eit **brutto driftsresultat** (tilhøvet mellom driftsutgifter inkl. avskrivningar og driftsinntekter inkl. skatteinntekter og rammeoverføringar) på 4,8 mill. kr.

Avviket mellom brutto driftsresultat og revidert budsjett skuldast at driftsinntektene auka 8 mill kr og driftsutgiftane auka 5 mill., frå 90 mill. kr i opphavsleg budsjett til 95 mill kr i rekneskap.

Netto driftsresultat er det same som brutto driftsresultat justert for finansinntekter og finanskostnader. Netto driftsresultat for 2016 blei på 5,3 mill.kr. Det utgjør 5,2 %, som er godt over anbefalt nivå for resultatmargin som Teknisk Beregningsutvalg meiner kommunane bør ligge på. Landssnittet endte i år på 4,3 %, mens i følgje TBU bør resultatet vere på minst **1,75 %**. I fjor var resultatet 0,3 %, altså ei klår forbetring i år. Netto driftsresultatet er også snudd frå å vere negativt til ei god margin.

Rådmannen kommenterer situasjonen i sin årsmelding 2016 om drift og økonomi slik:

Dei kommunale tenestene på Bokn er gode. Dette er mellom anna dokumentert gjennom Kommunebarometeret som er ei samanlikning av landets kommunar, basert på sentrale nøkkeltal.

Føremålet med Kommunebarometeret er å gi kommunestyra og sentrale myndigheiter ein lettforståeleg og tilgjengeleg oversikt over på kva måte kommunane driv. Tala er henta frå Statistisk sentralbyrå si Kostra-database og Grunnskulens informasjonssystem.

I det foreløpige kommunebarometeret for 2017 er Bokn kommune rangert som nr 75. Dette gjer at ein kjem ut som ein av dei beste av kommunane i Rogaland. Bokn er heilt i toppsjiktet når det gjeld helse og ligg også inne på Topp -100 når det gjeld kultur,saksbehandling og grunnskule – viktige tenester for innbyggjarane. Når det gjeldøkonomi er kommune rangert som 102 og når det gjeld kostnadsnivå som 260 – ei betring frå 322 i 2016.

Kommuneøkonomien er eit viktig reiskap for å nå dei mål ein setter seg for utvikling av kommunen. Bokn kommune har i mange år, som fylgje av eigedomsskatt frå gassbasert industri, hatt ein økonomi som har gjort det mogleg å halde eit tilfredsstillande driftsnivå, nedbetale gjeld og samtidig sette av pengar til fond.

Dei siste åra har Bokn hatt ei dårlegare inntektsutvikling enn mange andre kommunar. Dette er i all hovudsak relatert til demografisk endringar og folketalsutviklinga. Låg folketalsutvikling betyr òg lågare inntekter frå gassbasert industri sidan denne inntekta blir fordelt mellom Tysvær og Bokn etter folketal.

Dei siste åra har Bokn hatt ei dårlegare inntektsutvikling enn mange andre kommunar. Dette er i all hovudsak relatert til demografisk endringar og folketalsutviklinga. Låg folketalsutvikling betyr òg lågare inntekter frå gassbasert industri sidan denne inntekta blir fordelt mellom Tysvær og Bokn etter folketal. Nytt inntektssystem som blei vedtatt av Stortinget i 2016 gjer at dei framtidige overføringane frå staten også vil bli mindre dei neste 9 åra.

Rekneskapen for 2016 viser eit samla mindreforbruk på kr. 5.235.502,-. Det vises elles til kommentarane under det enkelte rammeområde.

Sum avsetjinger syner 0,8 mill. kr, mens bruk av avsetjingar er på nær 0,8 mill kr. Sum utgifter i investeringsrekneskapen er på 45,5 mill. kr. Justert for finanstransaksjonar og inntekter var finansieringsbehovet på 28,5 mill. kr. Investeringsrekneskapen er gjort opp i balanse.

Totalt sett er rekneskapen gjort opp med **eit rekneskapsmessig mindreforbruk (eit overskot) på kr 5,2 mill.**

Notar

For at rekneskapen skal gje brukarane så god informasjon som mogleg er det viktig at tala i rekneskapen blir supplerte med notar som gjev tydeleg henvisning til kva element i årsrekneskapen dei knyter seg til. Vidare er det i KRS (kommunal rekneskapsstandard) nr 6 lista opp ei rekkje notar som bør vera med i rekneskapen.

Årsmelding

Etter lova skal det leggjast fram ei årsmelding som skal gi opplysningar om tilhøve som ikkje går fram av rekneskapen og som er viktige i vurderinga av kommunen si økonomiske stode og resultatet av verksemda.

Årsmeldinga skal i følgje årsrekneskap- og årsberetningsforskrifta vere klar innan 31. mars.

Det er krav om at rådmannen skriv noko om kva som er gjort eller om dei planar som er laga innanfor arbeidet med **eigenkontroll** og arbeidet med å heve **etisk standard** i kommunen. Det skal også vere med noko om faktiske tilstand når det gjeld **likestilling** i kommunen.

Årsmeldinga gjer utfyllande opplysningar til det talmateriale som går fram av rekneskapen. Forklaringar på avvik er gjort nærare greie for i meldinga. Kommunen har i år, som tidligare år, laga ei god og informativ årsmelding.

Generelt om innhaldet i ei revisormelding

Atterhald vert brukt når revisor ønskjer å gjera kommunestyret merksam på forhold som påverkar revisor sin konklusjon på den totale rekneskapen. Presisering vert brukt når revisor ønskjer å gjera kommunestyret merksam på forhold som ikkje påverkar revisor sin konklusjon om rekneskapen totalt.

Revisor si revisjonsmelding

Revisor har avlagt såkalla rein melding, dvs utan atterhald eller presiseringar. Revisor konkluderer med at *"Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Bokn kommune per 31. desember 2016, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge"*.

I revisjonsrapporten skriver revisor mellom anna *"Etter vår mening har samarbeidet med kommunens ledelse og øvrige personale vært godt. Vi har fått den assistanse og de opplysninger vi har bedt om"*.

Det er også i år kommentert forhold som revisor meiner leiinga i kommunen bør sjå nærare på:

- få tilsette i økonomiavdelinga gjer at ein bør sjå på arbeidsdelinga generelt og spesielt ved ferieavvikling,
- fortsatt forbedringspotensiale knytta til dokumentasjon av balansepostene i rekneskapen,
- manglar i anleggsregisteret som gjer at det må oppdaterast. Anleggsmidler er ikkje dekkende for balanseførte verdier. Tomteverdier for videresalg er ikke tatt inn i note, og at dette utgjør differansen mellom informasjon i note og balanseførte verdier
- fortsatt betydelig avvik mellom rekneskap og budsjett i investeringsrekneskapen, Det vert vist til ny veileder for budsjettering av investeringar og avslutning av investeringsrekneskap.
- finansreglementet har ikkje vore vedtatt av kommunestyret dei siste 4 åra slik lova krev det..

Rapporten saman med meldinga dannar grunnlaget for den oppfølging utvalet eventuelt må gjere etter forskrift § 8. Kontrollutvalet må vurdere om dei vil ha tilbakemelding frå administrasjonen på i rapporten. Sekretariatet vil gjere framlegg om at det blir gjort, men utvalet kan trekke dette punktet i møtet.

Kontrollutvalet sin uttale

Vedlagt saka følger sekretariatet sitt framlegg til uttale til årsrekneskapen (vedlegg 1).

Kontrollutvalet må vurdere om det er forhold i rekneskapen dei vil kommentere i sin uttale til kommunestyret, basert på dokumenta i saka og orientering gjeve i møtet.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Kontrollutvalet i Bokn vedtek uttale til kommunerekneskapen for 2016 slik den ligg føre / med desse endringane:

Kontrollutvalet ber rådmannen gje ei skriftleg tilbakemelding til utvalet innan 1. september på korleis merknadane i revisjonsrapporten er følgt opp.

Aksdal, 11.05.17

Toril Hallsjø

Dagleg leiar/utvalssekretær

Til
Bokn kommunestyre

Kontrollutvalet sin uttale til årsrekneskapen for 2016

Innleiing

Kontrollutvalet har i møte 22.05.17, sak 8/17 handsama Bokn kommune sitt årsrekneskap for 2016.

Rekneskapen består av driftsrekneskap, investeringsrekneskap, balanserekneskap, økonomiske oversyn, noteopplysningar og pliktige budsjettopplysningar.

Grunnlaget for uttalen

Grunnlaget for handsaminga har vore den avlagde årsrekneskapen med notar, revisjonsmeldinga, dagsett 05.05.17, revisor si revisjonsrapport nr 5, dagsett 04.05.17 og rådmannen si årsmelding 2016.

I tillegg har oppdragsansvarleg revisor og økonomisjef supplert kontrollutvalet med munnleg informasjon om aktuelle problemstillingar under handsaming av årsrekneskapen i kontrollutvalet.

Kontrollutvalet sin uttale:

Bokn kommune sitt årsrekneskap for 2016 er gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk/overskot på kr 5.235.503.

Kontrollutvalet har merka seg at årsrekneskapen viser eit positivt netto driftsresultat med 5,2 mill. kr, som utgjer 5,2 % av driftsinntektene. Det er klart betre resultatet enn i fjor, og godt over Teknisk Berekningsutval sin tilrådde resultatmargin på 1,75%.

Under tilvising til utvalet sin eigen gjennomgang av dokumenta og revisjonsmeldinga for 2016 meiner kontrollutvalet at årsrekneskapen for 2016 totalt sett gjer eit forsvarleg uttrykk for resultatet av kommunen si verksemd for 2016 og for kommunen si økonomiske stode pr. 31.12.16.

Ut over ovannemnde har ikkje kontrollutvalet merknader til Bokn kommune sitt årsrekneskap for 2016.

Bokn, 22. mai 2017

Lars Øyvind Alvestad
Utvalsleiar

Kopi: Formannskapet

Økonomisk oversikt - drift

	Regnskap 2016	Reg. budsjett 2016	Oppr.budsjett 2016	Regnskap i fjor 2015
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	3.251.952,50	2.946.100,00	2.946.100,00	3.332.994,30
Andre salgs- og leieinntekter	6.145.949,78	5.334.800,00	5.334.800,00	5.995.509,93
Overføringer med krav til motytelse	13.053.112,69	6.925.362,00	6.689.900,00	11.051.105,35
Rammetilskudd	45.346.479,00	43.195.000,00	43.195.000,00	41.276.427,00
Andre statlige overføringer	373.376,00	384.000,00	360.000,00	343.863,11
Andre overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Skatt på inntekt og formue	20.264.770,00	21.603.000,00	21.603.000,00	19.578.460,30
Eiendomsskatt	12.111.153,51	12.100.000,00	10.000.000,00	9.519.686,50
Andre direkte og indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsinntekter	100.546.793,48	92.488.262,00	90.128.800,00	91.098.046,49
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	50.311.530,64	49.109.300,00	49.109.300,00	48.422.905,41
Sosiale utgifter	13.968.323,03	14.004.300,00	14.004.300,00	13.722.630,35
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	14.116.528,12	14.268.900,00	12.935.900,00	14.544.680,72
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	9.006.797,37	6.616.962,00	6.308.000,00	7.632.262,19
Overføringer	5.226.960,95	4.203.100,00	5.002.100,00	5.185.132,07
Avskrivninger	3.086.913,00	2.600.000,00	2.600.000,00	4.166.402,91
Fordeelte utgifter	0,00	0,00	396.400,00	0,00
Sum driftsutgifter	95.717.053,11	90.802.562,00	90.356.000,00	93.674.013,65
Brutto driftsresultat	4.829.740,37	1.685.700,00	-227.200,00	-2.575.967,16
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	1.929.890,85	2.080.000,00	2.080.000,00	1.834.965,09
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	0,00	10.500,00	10.500,00	7.260,00
Sum eksterne finansinntekter	1.929.890,85	2.090.500,00	2.090.500,00	1.842.225,09
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	1.716.980,43	1.800.000,00	1.800.000,00	1.452.687,19
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	2.834.848,00	2.400.000,00	2.400.000,00	1.991.759,00
Utlån	0,00	10.500,00	10.500,00	0,00
Sum eksterne finansutgifter	4.551.828,43	4.210.500,00	4.210.500,00	3.444.446,19
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-2.621.937,58	-2.120.000,00	-2.120.000,00	-1.602.221,10
Motpost avskrivninger	3.086.913,00	2.600.000,00	2.600.000,00	4.166.402,91
Netto driftsresultat	5.294.715,79	2.165.700,00	252.800,00	-11.785,35
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	152.445,19	152.445,19	0,00	3.304.509,02
Bruk av disposisjonsfond	394.621,40	380.000,00	0,00	214.867,78
Bruk av bundne fond	237.254,00	462.500,00	0,00	425.576,77
Sum bruk av avsetninger	784.320,59	994.945,19	0,00	3.944.953,57
Overført til investeringsregnskapet	155.000,00	155.000,00	0,00	378.649,01
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	320.706,19	405.245,19	252.800,00	2.870.424,02
Avsatt til bundne fond	367.827,43	0,00	0,00	531.650,00
Sum avsetninger	843.533,62	560.245,19	252.800,00	3.780.723,03
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	5.235.502,76	2.600.400,00	0,00	152.445,19

Økonomisk oversikt – investering

	Regnskap 2016	Reg. budsjett 2016	Oppr.budsjett 2016	Regnskap i fjor 2015
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	3.553.604,00	3.000.000,00	1.500.000,00	248.850,00
Andre salgsinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motytelse	1.141.066,00	1.000.000,00	0,00	11.250,00
Kompensasjon for merverdiavgift	6.914.768,16	0,00	0,00	3.833.171,91
Statlige overføringer	5.000.000,00	0,00	1.000.000,00	0,00
Andre overføringer	2.500.000,00	0,00	0,00	0,00
Renteinntekter og utbytte	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter	19.109.438,16	4.000.000,00	2.500.000,00	4.093.271,91
Utgifter				
Lønnsutgifter	441.267,13	0,00	0,00	22.447,20
Sosiale utgifter	127.417,16	0,00	0,00	0,00
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	35.487.460,18	27.505.000,00	18.600.000,00	11.759.862,58
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	567.815,00	450.000,00	0,00	5.385.243,96
Overføringer	6.914.768,16	0,00	0,00	3.872.797,82
Renteutgifter og omkostninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordeelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	43.538.727,63	27.955.000,00	18.600.000,00	21.040.351,56
Finansstransaksjoner				
Avdrag på lån	1.768.084,50	0,00	0,00	1.880.606,50
Utlån	0,00	0,00	0,00	1.830.781,28
Kjøp av aksjer og andeler	1.215.700,00	1.000.000,00	0,00	202.230,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til ubundne investeringsfond	1.057.452,80	1.500.000,00	0,00	8.553.331,60
Avsatt til bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansieringstransaksjoner	4.041.237,30	2.500.000,00	0,00	12.466.949,38
Finansieringsbehov	28.470.526,77	26.455.000,00	16.100.000,00	29.414.029,03
Dekket slik:				
Bruk av lån	11.675.519,00	25.300.000,00	16.100.000,00	22.999.227,53
Salg av aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	1.633.818,36	0,00	0,00	1.802.015,01
Overført fra driftsregnskapet	155.000,00	155.000,00	0,00	378.649,01
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	1.000.000,00	1.000.000,00	0,00	2.058.909,96
Bruk av bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	122.345,72
Bruk av ubundne investeringsfond	14.006.189,41	0,00	0,00	2.052.881,80
Bruk av bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansiering	28.470.526,77	26.455.000,00	16.100.000,00	29.414.029,03
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00

Anskaffelse og anvendelse av midler

	Regnskap 2016	Reg. budsjett 2016	Oppr.budsjett 2016	Regnskap i fjor 2015
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	100.546.793,48	92.488.262,00	90.128.800,00	91.098.046,49
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	19.109.438,16	4.000.000,00	2.500.000,00	4.093.271,91
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	15.239.228,21	27.390.500,00	18.190.500,00	26.643.467,63
Sum anskaffelse av midler	134.895.459,85	123.878.762,00	110.819.300,00	121.834.786,03
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	92.630.140,11	87.727.512,00	85.859.600,00	89.507.610,74
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	43.538.727,63	27.955.000,00	18.600.000,00	21.040.351,56
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	7.535.612,93	5.210.500,00	4.210.500,00	7.358.063,97
Sum anvendelse av midler	143.704.480,67	120.893.012,00	108.670.100,00	117.906.026,27
Anskaffelse - anvendelse av midler	-8.809.020,82	2.985.750,00	2.149.200,00	3.928.759,76
Endring i ubrukte lånemidler	-8.675.519,00	0,00	0,00	12.801.553,75
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i arbeidskapital	-17.484.539,82	2.985.750,00	2.149.200,00	16.730.313,51
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Avsetninger	6.981.489,18	4.505.645,19	252.800,00	12.107.850,81
Bruk av avsetninger	15.790.510,00	1.994.945,19	0,00	8.179.091,05
Til avsetning senere år	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto avsetninger	-8.809.020,82	2.510.700,00	252.800,00	3.928.759,76
Int. overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	3.241.913,00	2.755.000,00	5.713.900,00	6.831.638,92
Interne utgifter mv	3.241.913,00	2.755.000,00	5.713.900,00	6.831.638,92
Netto interne overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00

Oversikt – balanse

	Regnskap 2016	Regnskap 2015
EIENDELER		
Anleggsmidler	250.915.636,56	224.273.567,55
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	125.804.874,42	99.351.272,42
Utstyr, maskiner og transportmidler	2.725.957,34	3.156.558,97
Utlån	14.037.649,80	15.671.468,16
Konserninterne langsiktige fordringer	0,00	0,00
Aksjer og andeler	5.689.164,00	4.473.464,00
Pensjonsmidler	102.657.991,00	101.620.804,00
Omløpsmidler	38.146.411,01	51.212.080,00
Herav:		
Kortsiktige fordringer	8.074.361,03	9.606.536,73
Konserninterne kortsiktige fordringer	0,00	0,00
Premieavvik	5.406.126,20	5.704.624,52
Aksjer og andeler	0,00	0,00
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	0,00	0,00
Derivater	0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	24.665.923,78	35.900.918,75
SUM EIENDELER	289.062.047,57	275.485.647,55
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	68.432.391,20	62.305.841,51
Herav:		
Disposisjonsfond	8.937.932,51	10.011.847,72
Bundne driftsfond	1.646.623,74	1.516.050,31
Ubundne investeringsfond	-4.734.185,61	8.214.551,00
Bundne investeringsfond	0,00	0,00
Regnskapsmessig mindreforbruk	5.235.502,76	152.445,19
Regnskapsmessig merforbruk	0,00	0,00
Udisponert i inv.regnskap	0,00	0,00
Udekket i inv.regnskap	0,00	0,00
Kapitalkonto	58.139.981,37	43.204.410,86
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	-793.463,57	-793.463,57
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)	0,00	0,00
Langsiktig gjeld	200.200.516,00	197.169.536,50
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	130.049.705,00	126.161.618,00
Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Andre lån	70.150.811,00	71.007.918,50
Konsernintern langsiktig gjeld	0,00	0,00
Kortsiktig gjeld	20.429.140,37	16.010.269,54
Herav:		
Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	20.429.140,37	16.010.269,54
Derivater	0,00	0,00
Konsernintern kortsiktig gjeld	0,00	0,00
Premieavvik	0,00	0,00
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	289.062.047,57	275.485.647,55
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	7.423.059,05	16.098.578,05
Herav:		
Ubrukte lånemidler	7.176.001,05	15.851.520,05
Ubrukte konserninterne lånemidler	0,00	0,00
Andre memoriakonti	247.058,00	247.058,00
Motkonto til memoriakontiene	-7.423.059,05	-16.098.578,05

Oversikt endring arbeidskapital

	Regnskap 2016	Regnskap 2015
OMLØPSMIDLER		
Endring betalingsmidler	-11.234.994,97	13.872.552,82
Endring ihendehaverobl og sertifikater	0,00	0,00
Endring kortsiktige fordringer	-1.532.175,70	4.582.566,89
Endring premieavvik	-298.498,32	-1.190.839,47
Endring aksjer og andeler	0,00	0,00
ENDRING OMLØPSMIDLER (A)	-13.065.668,99	17.264.280,24
 KORTSIKTIG GJELD		
Endring kortsiktig gjeld (B)	-4.418.870,83	-534.749,01
 ENDRING ARBEIDSKAPITAL (A-B)	-17.484.539,82	16.729.531,23

Regnskapsskjema 1A - drift

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Skatt på inntekt og formue	20.264.770,00	21.603.000,00	21.603.000,00	19.578.460,30
Ordinært rammetilskudd	45.346.479,00	43.195.000,00	43.195.000,00	41.276.427,00
Skatt på eiendom	12.111.153,51	12.100.000,00	10.000.000,00	9.519.686,50
Andre direkte eller indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre generelle statstilskudd	373.376,00	384.000,00	360.000,00	343.863,11
Sum frie disponible inntekter	78.095.778,51	77.282.000,00	75.158.000,00	70.718.436,91
Renteinntekter og utbytte	1.929.890,85	2.080.000,00	2.080.000,00	1.834.965,09
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	1.716.980,43	1.800.000,00	1.800.000,00	1.452.687,19
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	2.834.848,00	2.400.000,00	2.400.000,00	1.991.759,00
Netto finansinnt./utg.	-2.621.937,58	-2.120.000,00	-2.120.000,00	-1.609.481,10
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Til ubundne avsetninger	320.706,19	405.245,19	252.800,00	2.870.424,02
Til bundne avsetninger	367.827,43	0,00	0,00	531.650,00
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	152.445,19	152.445,19	0,00	3.304.509,02
Bruk av ubundne avsetninger	394.621,40	380.000,00	0,00	214.867,78
Bruk av bundne avsetninger	237.254,00	462.500,00	0,00	425.576,77
Netto avsetninger	95.786,97	589.700,00	-252.800,00	542.879,55
Overført til investeringsregnskapet	155.000,00	155.000,00	0,00	378.649,01
Til fordeling drift	75.414.627,90	75.596.700,00	72.785.200,00	69.273.186,35
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	70.179.125,00	72.996.300,00	72.785.200,00	69.120.741,00
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	5.235.502,90	2.600.400,00	0,00	152.445,35

Regnskapsskjema 2A – investering

	Regnskap 2016	Reg. budsjett 2016	Oppr.budsjett 2016	Regnskap i fjor 2015
Investeringer i anleggsmidler	43.538.727,63	27.955.000,00	18.600.000,00	21.040.351,56
Utlån og forskutteringer	0,00	0,00	0,00	1.830.781,28
Kjøp av aksjer og andeler	1.215.700,00	1.000.000,00	0,00	202.230,00
Avdrag på lån	1.768.084,50	0,00	0,00	1.880.606,50
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger	1.057.452,80	1.500.000,00	0,00	8.553.331,60
Årets finansieringsbehov	47.579.964,93	30.455.000,00	18.600.000,00	33.507.300,94
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	11.675.519,00	25.300.000,00	16.100.000,00	22.999.227,53
Inntekter fra salg av anleggsmidler	3.553.604,00	3.000.000,00	1.500.000,00	248.850,00
Tilskudd til investeringer	7.500.000,00	0,00	1.000.000,00	0,00
Kompensasjon for merverdiavgift	6.914.768,16	0,00	0,00	3.833.171,91
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	2.774.884,36	1.000.000,00	0,00	1.813.265,01
Andre inntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum ekstern finansiering	32.418.775,52	29.300.000,00	18.600.000,00	28.894.514,45
Overført fra driftsregnskapet	155.000,00	155.000,00	0,00	378.649,01
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	15.006.189,41	1.000.000,00	0,00	4.234.137,48
Sum finansiering	47.579.964,93	30.455.000,00	18.600.000,00	33.507.300,94
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00

Rekneskapsskjema 1 B

	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Buds(end) 2016	Regnskap 2015
Grp. Ansvar: 1 SENTRALADMINISTRASJONEN				
Utgifter	16.103.737	17.930.400	16.205.350	19.138.493
Inntekter	-1.898.701	-2.804.900	-1.031.300	-5.149.886
Sum grp. Ansvar: 1 SENTRALADMINISTRASJON	14.205.037	15.125.500	15.174.050	13.988.607
Grp. Ansvar: 2 KULTUR, SKULE OG B.HAGE				
Utgifter	31.874.478	29.711.000	30.247.412	30.579.293
Inntekter	-7.902.518	-4.784.000	-4.830.462	-6.484.348
Sum grp. Ansvar: 2 KULTUR, SKULE OG B.HAGE	23.971.960	24.927.000	25.416.950	24.094.944
Grp. Ansvar: 3 HELSE, PLEIE OG OMSORG				
Utgifter	28.536.623	26.836.000	26.836.000	26.654.654
Inntekter	-6.130.373	-4.033.600	-4.033.600	-4.346.032
Sum grp. Ansvar: 3 HELSE, PLEIE OG OMSORG	22.406.251	22.802.400	22.802.400	22.308.622
Grp. Ansvar: 4 SOSIAL OG BARNEVERN				
Utgifter	3.546.615	2.916.500	2.916.500	2.979.406
Inntekter	-86.950	-154.700	-154.700	-153.803
Sum grp. Ansvar: 4 SOSIAL OG BARNEVERN	3.459.665	2.761.800	2.761.800	2.825.604
Grp. Ansvar: 6 TEKNISK				
Utgifter	12.506.297	13.090.100	12.007.800	12.469.149
Inntekter	-6.370.085	-5.921.600	-5.166.700	-6.603.715
Sum grp. Ansvar: 6 TEKNISK	6.136.213	7.168.500	6.841.100	5.865.434
T O T A L T	70.179.125	72.785.200	72.996.300	69.120.741

Rekneskapsskjema 2B

	Vedtatt Regnskaps-		Regnskaps-		Sum Gjenstår av	
	kostnads-	ført	ført i år	Årets	regnskaps-	kostnads-
Prosjekt	ramme	tidligere år		budsjett	ført	ramme
Aksjer Bokn tomtes.			1 000 000	1 000 000	1 000 000	0
1399 Toyota			155 000	155 000	155 000	0
2111 El-bil kontakter			57 877	100 000	57 877	42 123
2200 Fleirbrukshall	37 400 000	13 683 085	26 556 411	10 000 000	40 239 496	7 160 504
6000 Brannbil/utstyr			592 547	1 650 000	592 547	1 057 453
6003 Kyrkjebyggd	110 000	65 423			65 423	44 577
6025 Uteomr skule	110 000	77 168			77 168	32 832
6027 UV anlegg	110 000	0			0	110 000
6102 Kloakk	200 000	142 416			142 416	57 584
6210 Rogfast	500 000	689 302			689 302	-189 302
6211 Vassverk		645 115	7 626 609	14 000 000	8 271 724	5 728 276
9002 Utleigebust	700 000	497 614			497 614	202 386
9003 Sjukestova	1 100 000	212 641	11 666	600 000	224 307	1 475 693
9004 Nye eldrebust.			450 612	1 000 000	450 612	549 388
9020 Småbåthavn	1 432 124	791 451	10 435		801 886	630 238
9026 Fyrveien	7 700 000	7 527 062	274 344		7 801 406	-101 406
9032 Føresvikvei	4 000 000	292 073			292 073	3 707 927
9033 reg.plan Føresvik	0	1 035 092			1 035 092	-1 035 092
9034 Utbygg barnehage	4 900 000	4 698 299			4 698 299	201 701
9037 tomteareal	9 500 000				0	9 500 000
9402 Parkering kyrkja		2 940	520 549	450 000	523 489	-73 489
9403 Driftavegen			367 911			
Egenkapitalinnskudd			215 700			
forvaltningslån			1 768 085			
avsett til fond			1 057 453	1 500 000		
refundert mva.			6 914 768			
	67 762 124	30 359 681	47 579 967	30 455 000	67 615 731	29 101 393

Til kommunestyret i BOKN kommune

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Haugaland
Kontrollutvalgsekretariat IKS
Mottatt dato: 05.05.17
Journalført: 17/182/17
Arkivkode: 212

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert BOKN kommunes årsregnskap som viser kr 75.414.628 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 5.235.503. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til BOKN kommune per 31. desember 2016, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av administrasjonssjefen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og administrasjonssjefen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Haugesund, 5.mai 2017
Deloitte AS

Else Holst-Larsen
statsautorisert revisor

Kopi:
Kontrollutvalget
Administrasjonssjefen

Bokn kommune
5561 BOKN

Haugesund, 4. mai 2017

Att: Kontrollutvalget
Kopi: Rådmann

Revisjonsrapport nr 5
(journalføres)

REVISJONSRAPPORT FOR ÅRSREGNSKAPET 2016

Vi er nå i ferd med å avslutte revisjonen av årsregnskapet for Bokn Kommune for 2016. Vi vil i denne forbindelse knytte noen kommentarer til vårt arbeid og det fremlagte årsregnskap. Revisjonsrapportens formål er å gi en oppsummering av vesentlige forhold som vi er blitt kjent med i løpet av revisjonen.

I vår revisjon har vi gjennomført de revisjonshandlinger vi har ansett nødvendig for å få bekreftet at årsregnskapet ikke inneholder vesentlige feil eller mangler.

Etter vår mening har samarbeidet med kommunens ledelse og øvrig personale vært godt. Vi har fått den assistanse og de opplysninger vi har bedt om.

Kommunens ledelse er ansvarlig for å etablere og opprettholde en tilfredsstillende intern kontroll, herunder sørge for at regnskapsføringen er i samsvar med lov og forskrifter og at formuesforvaltningen er ordnet på betryggende måte.

Vi gjør oppmerksom på at vår gjennomgang av den interne kontroll er begrenset til den gjennomgang vi er pliktige til å utføre iht. god revisjonsskikk.

Vi konstaterer at det spesielt i forbindelse med ferieavvikling, er vanskelig å få til en tilfredsstillende arbeidsdeling i en liten kommune med få ansatte i økonomiavdelingen. Vi anbefaler at risikoen knyttet til manglende arbeidsdeling gjennomgås, og at det etableres kompensierende kontroller for å redusere risikoen for misligheter og feil.

Revisjonen gjennom året

Ved interimrevisjonen har vi på noen utvalgte regnskapsområder kartlagt og testet om vesentlige interne kontroller har fungert i heile regnskapsperioden. I tillegg har vi

benyttet analyser og kontrolltester som grunnlag for å vurdere kvaliteten på regnskapet. Videre har vi utført kontroll av vesentlige inntekts- og kostnadsposter i regnskapet. Vi har ikke avdekket forhold som var av en slik karakter eller størrelse at de fører til usikkerhet knyttet til det fremlagde årsregnskapet.

Revisjonen av årsoppgjøret

Ved vår revisjon av årsoppgjøret har vi lagt vekt på kontroll av fullstendighet av inntekter og gjeld, og gyldighet av eiendeler og kostnader.

Dokumentasjonen på årsregnskapet som er blitt lagt fram for revisjon har hatt tilfredsstillende kvalitet.

Vi har ved våre revisjonshandlinger ikke funnet vesentlige formelle eller materielle feil i det fremlagte regnskap som ikke er korrigert i det endelige regnskapet.

Bokføringsloven og dokumentasjon av regnskapet

Bokføringsloven (Lov 2004-11-19 nr 73) og bokføringsforskriften (Forskrift 2004-12-01 nr. 1558) ble fra 1. januar 2011 gjeldende for kommuner og fylkeskommuner, samt kommunale og fylkeskommunale selskap. Det betyr at disse må følge alle reglene i bokføringsloven § 2 til § 14. Videre må bokføringsforskriften kapittel 2 til 7 følges.

Bokføringslova med forskrifter inneholder enkelte nye krav samt viderefører en rekke krav fra tidligere lover og forskrifter. På flere områder betyr loven en innstramming jamført med tidligere praksis. Bokføringsloven § 4 gir 10 grunnleggende bokføringsprinsipp som skal følges.

Ved utarbeiding av årsregnskap skal det etter bokføringsloven § 11 være dokumentasjon av alle balanseposter i regnskapet uten de som er ubetydelige.

Generelt er det fremlagt tilfredsstillende dokumentasjon på balanseposter, men på enkeltområder er det fortsatt forbedringspotensial vedrørende kvalitet på dokumentasjonen.

Anleggsregister

Revisor har heller ikke i år mottatt oppdatert anleggsregister, og informasjonen i note 12 Anleggsmidler, er ikke dekkende for balanseførte verdier. Vi har fått opplyst at tomteverdier for videresalg ikke er tatt inn note, og at dette utgjør differansen mellom informasjon i note og balanseførte verdier.

Vi ber om at det pr 31.12. foreligger et oppdatert anleggsregister og anbefaler at det gjøres en ny vurdering av ikke avskrivbare driftsmidler.

Investeringsregnskap

Det er fortsatt betydelige avvik mellom regnskap og budsjett i investeringsregnskapet. Vi har fått opplyst at dette skyldes at prosjekter går over flere år og resterende midler er satt på fond og brukt til å finansiere forbruket kommende år uten at dette er reflektert i budsjettet.

Revisjonen minner om at det i 2011 kom en ny veileder for budsjettering av investeringer og avslutning av investeringsregnskapet. Veilederen bygger på rammene og prinsippene i gjeldende lov og forskrift, og vi anmoder om at Bokn kommune for framtiden innretter seg i tråd med veiledningen.

Finansreglement

Revisjonen minner om at i henhold til forskrift skal «reglementet vedtas minst en gang i hver kommunestyreperiode». Denne bestemmelsen er ikke overholdt av Bokn kommune.

Dersom noe skulle være uklart i framstillingen ovenfor, eller at det er behov for hjelp i forbindelse med konkretisering og gjennomføring av tilrådte tiltak eller andre forhold, står vi gjerne til tjeneste.

Med vennlig hilsen
Deloitte AS

Else Holst-Larsen
statsautorisert revisor

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	22.05.17	9/17

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 22.05.17**Vedlegg:**

11. Statusrapport pr. mai 2017
12. Status for forvaltningsrevisjonsrapportarbeidet mai 2017 (ettersendes)
13. Komm.styrevedtak 07.03.17, sak 10/17 – kontrollutvalet si årsmelding 2016
14. Karmsund Havn IKS – møte i hamnerådet 23.03.17
15. Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS – representantskapsmøte 24.04.17
16. Interkommunalt Arkiv Rogland IKS - representantskapsmøte 26.04.17
17. Haugaland Vekst IKS – representantskapsmøte 28.04.16
18. Forum for Kontroll og Tilsyn – svarbrev til Foreningen Familie i barnevern
19. Innkalling til representantskapsmøte i HIM IKS 24.05.17
20. «Bernt svarer» - Kommunal rapport 24.04.17

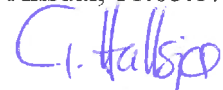
Saksorientering:

Vedlagt følger dei opplista tema (brev, meldingar og liknande) til kontrollutvalet til orientering.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsaker 11 - 20 blir tatt til orientering

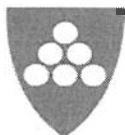
Aksdal, 11.05.17

Toril Hallsjø

Dagleg leiar/utvalssekretær

11

Kontrollutvalet i Bokn

Statusoversikt mai 2017

Saker frå bestilling til behandling i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjon	Bestilling	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
«Plan, byggesak og eigedom»	15.02.17, sak 3/17	76 timer	Mandat klart	Hausten 2017	
Selskapskontroller					
Andre saker					

Saker under politisk behandling eller til oppfølging i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjon	Bestilt	Behandla i KU	Behandla i KST	Planlagt oppfølging	Merknader
« Tilpassing til Samhandlingsreforma»	04.09.14, sak 8/14	26.02.15, sak 3/15	17.03.15, sak 4/15	Ikkje mottatt	
Selskapskontroll					
Andre saker					
Bokn Arena/ Event	-	15.02.17			

Avslutta prosjekter

Forvaltningsrevisjon	Bestilt	Behandla i KU	Behandla i KST	Fylgt opp	Merknader
«Post/arkivhandtering i Bokn kommune»	03.09.15, sak 16/15	10.02.16, sak 2/16	08.03.16, sak 5/16	15.11.16, Sak 59/16	
« Tilpassing til Samhandlingsreforma»	04.09.14, sak 8/14	26.02.15, sak 3/15	17.03.15, sak 4/15	6 månader etter vedtak	Ikkje mottatt
Selskapskontroll					
Haugaland Kraft AS og Hgl Næringspark AS	04.09.14, Sak 5/14	28.05.15, sak 9/15	16.06.15, sak 27/15	08.11.16, sak	
Andre saker					
Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020	26.11.15, sak 25/11	14.09.16, sak 16/16	15.11.16, sak 58/16	-	Deloitte
Plan for selskapskontroll 2016-20	26.11.15, sak 25/11	14.09.16, sak 17/16	15.11.16, sak 57/16	-	Deloitte

BOKN KOMMUNE

Sakspapir

SAKSGANG			
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Sakshands.
Kommunestyret	07.03.2017	010/17	JEN

Saksansv.: Jan Erik Nygaard	Arkiv: K1-065 Objekt:	Arkivsaknr 17/142

Kontrollutvalet si årsmelding 2016

Dokumentliste:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottakar	Tittel
1	I	08.02.2017	Toril Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKSHallsjø	Innkalling/sakspapirer - Bokn kontrollutval 15.02.17 kl.17.00
2	I	17.02.2017	Hallsjø, Toril IKS	Protokoll - Bokn kontrollutvalg 15.02.17
3	I	17.02.2017	Hallsjø, Toril IKS	Kontrollutvalet si årsmelding 2016 - kommunestyresak
4	I	17.02.2017	Hallsjø, Toril IKS	Tilbakemelding - brev til kontrollutvalet

Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.:

KONTROLLUTVALET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Bokn kommunestyre tek kontrollutvalet si årsmelding til orientering

07.03.2017 KOMMUNESTYRET

KS-010/17 VEDTAK:

Bokn kommunestyre tok kontrollutvalet si årsmelding til etterretning.

10/3-17

L. A. Sørensen

PROTOKOLL
fra møte i havnerådet 23.03.17

Den 23.03.17 kl. 08.30 ble det etter innkalling fra Havnestyrets leder Kristine Skeie avholdt havnerådsmøte, i Ankerbygget på Killingøy.

Havnerådets medlemmer	Medlemmer	Vara
Marius Rønnevik (Haugesund kommune)	X	
Sofus Rasmusen (vara Haugesund)		
Jarle Nilsen (Karmøy kommune)	X	
Leiv Malvin Knutsen (vara Karmøy Kommune)		
Lars Sigmund Alvestad (Bokn kommune)	X	
Eirik Nedrebø (vara Bokn kommune)		
Jorunn Skåden (Sveio kommune)		
Ruth G. Ø. Eriksen (vara Sveio kommune)		
Bjørn Gilje (med fullmakt fra Skåden)		X
Sigmund Lier (Tysvær kommune)	X (forlot møtet etter sak 07/17)	
Ola S. Apeland (vara Tysvær kommune)		
Odd Harald Hovland (Bømlo kommune)	X	
Morten Helland (vara Bokn kommune)		

I tillegg møtte:

Kristine Skeie (havnestyrets leder), Per Velde (Karmøy Kommune/Prosjektgruppe Eierstrategi) og Odd Gunnar Høie (kontrollutvalget).

Fra administrasjonen møtte:

Havnedirektør Tore Gautesen, økonomisjef Kjersti Reinertsen, og lederassistent Tine Osmundsen.

Administrasjonen informerer

Havnedirektør Tore Gautesen informerte kort om status for Karmsund Havn IKS.

Saker som ble behandlet:

Sak 02/17	Godkjenning av innkalling og dagsorden

Innspill fra Tysvær: Anbefaler at sak 6 bør trekkes, eventuelt flyttes før sak 05/17..

Innspill fra Haugesund: Tilføye en sak 11/17 – Nedsettelse av Valgkomité.

Innspill fra Karmøy: Valgkomite kan nedsettes i sak 06/17.

Innspill fra Bokn: Bør konstituere rådet før denne diskusjonen tas.

Forslag til vedtak

Havnerådet godkjenner fremlagt innkalling og dagsorden

Vedtak:

Innkalling godkjennes. Sak 06/17 endres til "Valg av havnestyre og valgkomité".

Sak 03/17	Valg av møteleder

Havnestyrets leder, Kristine Skeie, foreslår Marius Rønnevik (Haugesund Kommune).

Forslag til vedtak:

Vedtak:

Marius Rønnevik velges som møteleder.

Sak 04/17	Konstituering av Karmsund Havneråd

Jarle Nilsen, (Karmøy Kommune) foreslår Marius Rønnevik (Haugesund Kommune) som leder.

Marius Rønnevik, (Haugesund Kommune) foreslår Jarle Nilsen (Karmøy Kommune) som nestleder.

Forslag til vedtak

Som havneråd for perioden 2017-2019 velges følgende medlemmer:

<i>Haugesund kommune:</i>	<i>medlem</i>	<i>varamedlem</i>

<i>Karmøy kommune:</i>	<i>medlem</i>	<i>varamedlem</i>

<i>Bømlo kommune:</i>	<i>medlem</i>	<i>varamedlem</i>

<i>Bokn kommune:</i>	<i>medlem</i>	<i>varamedlem</i>

<i>Sveio kommune:</i>	<i>medlem</i>	<i>varamedlem</i>

<i>Tysvær kommune:</i>	<i>medlem</i>	<i>varamedlem</i>

Som leder velges:

Som nestleder velges:

Vedtak:

Som havneråd for perioden 2017-2019 velges følgende medlemmer:

<i>Haugesund kommune:</i>	<i>medlem</i> Marius Rønnevik	<i>varamedlem</i> Sofus Rasmussen
<i>Karmøy kommune:</i>	<i>medlem</i> Ordfører	<i>varamedlem</i> Varaordfører
<i>Bømlo kommune:</i>	<i>medlem</i> Ordfører	<i>varamedlem</i> Varaordfører
<i>Bokn kommune:</i>	<i>medlem</i> Varaordfører	<i>varamedlem</i> Eirik Nedrebø
<i>Sveio kommune:</i>	<i>medlem</i> Ordfører	<i>varamedlem</i> Varaordfører
<i>Tysvær kommune:</i>	<i>medlem</i> Ordfører	<i>varamedlem</i> Varaordfører

Som leder velges: Marius Rønnevik

Som nestleder velges: Jarle Nilsen

Sak 05/17   Orientering om ny eierstrategi Karmsund Havn IKS

Per Velde fra prosjektgruppen for eierstrategi orienterte om eierstrategien.

Forslag til vedtak

Havnerådet tar den nye eierstrategien til orientering.

Vedtak:

Havnerådet tar den nye eierstrategien til orientering.

Sak 06/17   Valg av havnestyre og valgkomite

Saken endres fra "Valg av havnestyre" til "Valg av havnestyre og valgkomité".

Valgkomitéen skal ihht selskapsavtalen bestå av 3 medlemmer og 2 vararepresentanter.

Haugesund foreslår et medlem fra Haugesund, et fra Karmøy, og et fra øvrige kommuner.

Haugesund foreslår Arne-Christian Mohn

Bokn foreslår Jarle Nilsen.

Bømlo foreslår Jorun Skåden

Karmøy foreslår Ola S. Apeland (Tysvær), Arne Christian Mohn (Haugesund) og Jorunn Skåden (Sveio), med Ann Jeanett Olaussen (Bokn) og Jarle Nilsen (Karmøy) som vararepresentant.

Styret skal ihht selskapsavtalen bestå av 5 styremedlemmer og 3 vararepresentanter i numerisk rekkefølge.

Forslag fra Tysvær og Karmøy kommune:

Foreslår å ikke velge nytt havnestyre nå, men å sette ned en valgkomité som skal innstille nytt styre. Valgkomité foreslås med Ola S. Apeland, Arne Christian Mohn og Jorunn Skåden som medlemmer, med Ann Jeanett Olaussen og Jarle Nilsen som vararepresentant. Havnerådet innkalles for å velge nytt styre 2.mai kl. 18.00. Tidligere valgt havnestyre, med 8 representanter sitter til nytt styre er valgt.

Styreleder informerte om at dersom forslaget fra Tysvær og Karmøy ble vedtatt så hun seg nødt til å trekke seg fra vervet, da antall medlemmer er i strid med gjeldende vedtekter.

Haugesund foreslår:

Styret velges som foreslått, deretter settes det ned en valgkomité som arbeider frem forslag til nytt styre. Havneråd vil så velge nytt havnestyre på et ekstraordinært havnerådsmøte 2.mai kl. 18.00.

Valgkomité foreslås med Ola S. Apeland, Arne Christian Mohn og Jorunn Skåden som medlemmer, med Ann Jeanett Olaussen og Jarle Nilsen som vararepresentant.

Forslag til vedtak

Havnerådet velger inn følgende medlemmer til havnestyret (basert på eierkommunenenes definerte kriterier og havnestyrets selvevaluering):

Kristine Skeie	Styreleder
Tønnes Tønnessen	Nestleder
Johan Rokstad	Styremedlem
Elisabeth Haldorsen	Styremedlem
Arne Jacobsen	Styremedlem

Varamedlemmer i numerisk rekkefølge:

1. Tormod Våga
2. Ruth Eriksen
3. Geir Ove Sele

Vedtak:

Votering: Karmøy, Tysvær og Sveio stemmer for forslaget fremmet av Karmøy og Tysvær.
Haugesund, Bømlo og Bokn stemmer for forslaget fremmet av Haugesund.

Dette medfører stemmelikhet, med 50 % stemmer for hvert av forslagene.

I henhold til selskapsavtalen er møteleders stemme avgjørende.

Møteleder Marius Rønnevik stemte for forslaget fremmet av Haugesund.

Vedtak lyder dermed:

Havnerådet velger inn følgende medlemmer til havnestyret (basert på eierkommunenenes definerte kriterier og havnestyrets selvevaluering):

Kristine Skeie	Styreleder
Tønnes Tønnessen	Nestleder
Johan Rokstad	Styremedlem
Elisabeth Haldorsen	Styremedlem
Arne Jacobsen	Styremedlem

Varamedlemmer i numerisk rekkefølge:

1. Tormod Våga
2. Ruth Eriksen
3. Geir Ove Sele

Det settes ned en valgkomité som arbeider frem forslag til nytt styre. Havneråd vil så velge nytt havnestyre på et ekstraordinært havnerådsmøte 2.mai kl. 18.00. Valgkomité består av Ola S. Apeland (Tysvær), Arne-Christian Mohn (Haugesund) og Jorunn Skåden (Sveio), med Ann Jeanett Olaussen (Bokn) og Jarle Nilsen (Karmøy) som vararepresentanter.

Sak 07/17   Endring i selskapsvedtektene for Karmsund Havn IKS

Forslag til vedtak

Havnerådet vedtar å endre vedtektene for Karmsund Havn IKS i tråd med vedlegg 3 til denne sak.

Vedtak:

Havnerådet tar de nye vedtektene for Karmsund Havn IKS til orientering.

Sak 08/17   Referatsaker

Forslag til vedtak

Havnerådet tar referatsaker til orientering.

Vedtak:

Havnerådet tar referatsaker til orientering.

Sak 09/17   Årsoppgjør – Regnskap 2016

Forslag til vedtak

Havnerådet godkjenner styrets forslag til årsoppgjør for Karmsund Havn IKS. Oppgjøret skal innarbeides i selskapets totale beretning for 2016. Beretningen skal oversendes samarbeidskommunene og fylkesmannen til orientering.

Vedtak:

Havnerådet godkjenner styrets forslag til årsoppgjør for Karmsund Havn IKS. Oppgjøret skal innarbeides i selskapets totale beretning for 2016. Beretningen skal oversendes samarbeidskommunene og fylkesmannen til orientering.

Sak 10/17	Forskrift om bruk av, og orden i, havner og farvann for Haugesund, Karmøy, Tysvær, Bokn, Sveio og Bømlo kommune, Rogaland og Hordaland

Forslag til vedtak

Havnerådet vedtar å oppheve "*Forskrift om bruk av, og orden i, havner og farvann for Haugesund, Karmøy, Tysvær, Bokn, Sveio og Bømlo kommune, Rogaland og Hordaland*", fastsatt av rådet 16/11-2009. Forskrift oppheves i det øyeblikk ny forskrift sendes til kunngjøring.

Vedtak:

Havnerådet vedtar å oppheve "*Forskrift om bruk av, og orden i, havner og farvann for Haugesund, Karmøy, Tysvær, Bokn, Sveio og Bømlo kommune, Rogaland og Hordaland*", fastsatt av rådet 16/11-2009. Forskrift oppheves i det øyeblikk ny forskrift sendes til kunngjøring.

Møtet ble avsluttet kl. 11.25

Haugesund den 23.03.2017

Rett utskrift bekreftes:

Marius Rønnevik
Rådets leder

Odd Harald Hovland
Rådsmedlem

Tore Gautesen
Havnedirektør

Jarle Nilsen
Rådets nestleder

KARMSUND HAVN (IKS)
Postboks 186
5501 Haugesund
Tlf.: 52703750

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 26.04.17
Journalført: 17/144/tha/ogh
Arkivkode: 026

Innkalling til ekstraordinært møte i havnerådet

Det innkalles med dette til møte i havnerådet, med fremmøte på Ankerbygget, **Killingøy**.

Tirsdag 02.05.2017 kl 18.00

Til behandling foreligger:

Sak 11/17 Valg av styre i Karmsund Havn IKS

Sak 12/17 Fastsettelse av godtgjørelse til styret i Karmsund Havn IKS

Sak 13/17 Referatsaker

Eventuelt

Forfall bes meddelt Karmsund Havn

Haugesund, 24.04.17

Tore Gautesen
Havnedirektør

Gjenpart til:

- Varamedlemmer
- Rådmenn i Haugesund, Karmøy, Bokn, Bømlo, Sveio og Tysvær
- Havnestyrets leder (Kristine Skeie)
- Valgkomiteen Karmsund Havn, representert ved Arne-Christian Mohn

Karmsund Havn IKS

Havnedirektøren

Dato: 23.04.17

Sak 11/17 Valg av havnestyre

Innledning:

I henhold til vedtak i sak 06/17, ble det nedsatt en valgkomité bestående av følgende medlemmer:

Ola S. Apeland
Arne Christian Mohn
Jorunn Skåden

Med Ann Jeanett Olaussen og Jarle Nilsen som vararepresentanter.

Valgkomitéens oppgave er å avgi begrunnet innstilling til representantskapet om valg av deltakervalgte medlemmer og varamedlemmer til styret. Styresammensetningen skal ha en balansert kjønnsrepresentasjon og settes sammen som et tverrfaglig kollegium med egnede personlige egenskaper, som dekker følgende kompetanseområder:

- Bransjekunnskap og forretningslogikk innen maritim sektor, herunder god kunnskap om brukerbehov, logistikk- og forretningsutvikling.
- Kunnskap om selskapets virksomhet, drift, avtaler, lovgivning.
- Kompetanse innen strategisk økonomistyring, finans, juss.
- Kompetanse innen eiendomsutvikling og forvaltning av eiendom.
- Kompetanse innen styrearbeid, ledelse, og strategiarbeid.
- Kunnskap og erfaring med politiske prosesser og offentlig forvaltning

Valgkomitéen legger etter sitt arbeid frem følgende forslag til nytt styre i Karmsund Havn IKS (vedlagt):

Styremedlemmer:

Kristine Skeie	Styreleder
Tønnes Tønnessen	Nestleder
Johan Rokstad	Styremedlem
Elisabeth Haldorsen	Styremedlem
Arne Jacobsen	Styremedlem

Varamedlemmer i numerisk rekkefølge:

1. Vanja Espeland
2. Tormod Førland
3. Ada Jakobsen

Forslag til vedtak:

Havnerådet velger inn følgende medlemmer til havnestyret:

Kristine Skeie	Styreleder
Tønnes Tønnessen	Nestleder
Johan Rokstad	Styremedlem
Elisabeth Haldorsen	Styremedlem
Arne Jacobsen	Styremedlem

Varamedlemmer i numerisk rekkefølge:

1. Vanja Espeland
2. Tormod Førland
3. Ada Jakobsen

Ihht selskapsavtalen, velges styremedlemmene for to år.

Tore Gautesen
Havnedirektør

Valgkomiteens innstilling til nytt styre i Karmsund Havn

Havnerådet innstilte i representantskapsmøtet 23. april at det skulle nedsettes en valgkomité for å innstille til nytt styre etter at alle kommunene hadde vedtatt ny eierstrategi og ny selskapsavtale. Valgkomitéen skal komme med innstilling til styre i god tid før rådsmøtet 2. mai.

Styret består inntil videre av Kristine Skeie (leder), Tønnes Tønnesen (nestleder), Johan Rogstad, Arne Jacobsen og Elisabeth Haldorsen. I og med at havnevesenet har færre enn 30 ansatte, er de ansatte ikke representert i styret. Varamedlemmer i numerisk rekkefølge: 1. Tormod Våga, 2. Ruth Eriksen, 3. Geir Ove Sele

Valgkomiteen har bestått av Arne Christian Mohn, Jorunn Skåden og Ola Apeland. Ifølge ny Selskapsavtale i Karmsund Havn, skal styret velges utfra

Bransjekunnskap og forretningslogikk innen maritim sektor, herunder god kunnskap om brukerbehov, logistikk og forretningsutvikling.

Kunnskap om selskapets virksomhet, drift, avtaler, lovgivning

Kompetanse innen strategisk økonomistyring, finans, juss

Kompetanse innen eiendomsutvikling og forvaltning av eiendom

Kompetanse innen styrearbeid, ledelse og strategiarbeid

Kunnskap og erfaring med politiske prosesser og offentlig forvaltning

Det ble avholdt et valgkomitémøte 3. april der alle i valgkomitéen var tilstede.

På bakgrunn av instruksjonen var det enighet om at de fem som utgjorde det midlertidige styret hadde den kompetansen som var etterspurt.

I tillegg ønsket valgkomitéen å tenke framover ved å rekruttere den samme kompetansen, men med aktuelle, framtidige styremedlemmer.

Valgkomiteens enstemmige innstilling til nytt styre i Karmsund Havn IKS:

Kristine Skeie (leder)

Tønnes Tønnesen (nestleder)

Johan Rogstad

Elisabeth Haldorsen

Arne Jacobsen

vara: Vanja Espeland

vara: Tormod Førland

vara: Ada Jacobsen

Alle foreslåtte kandidater er kontaktet og har takket ja.

Kandidatene:

Kristine Skeie

Leder av Kovervik Group Shipping

Tønnes Tønnesen

Mangeårig leder av byggefirmaet Odd Hansen A.

Johan Rokstad

Mangeårig CEO i Østensjø Rederi.

Elisabeth Haldorsen

Advokat, juridisk rådgiver

Arne Jacobsen

CEO NorthSea Container Line

Vanja Espeland

QA Manager Olvondo Industries

Tormod Førland

CEO IFocus Øyeklinikk (Økonom).

Ada Jacobsen

Markeds og kommunikasjonssjef NorthSea Container Line

Valgkomiteen i Karmsund Havn IKS, 24. april 2017

Arne Christian Mohn

Ola Apeland
(sign.)

Jorunn Skåden
(sign.)

Karmsund Havn IKS

Havnedirektøren

Dato: 24.04.17

Sak 12/17 Fastsettelse av godtgjørelse til styret i Karmsund Havn IKS

Innledning

Valgkomiteen er i henhold til valgkomiteens instruks, ansvarlig for å foreslå honorar til styret i Karmsund Havn.

Endringer

Valgkomiteen legger ikke opp til endringer i honoraret til styret.

2017 – 2018

Styrets leder	kr 80.600 pr år
Styrets nestleder	kr 40.300 pr år
Styremedlemmer	kr 24.200 pr år

I henhold til vedtak i sak 05/16, skal styreleders honorar opp til ny vurdering i 2017. Styreleder har i 2016 kr. 100.000 i styrehonorar (pga. stor arbeidsmengde knyttet til styreledervervet).

Forslag til vedtak

Havnerådet vedtar valgkomiteens forslag til godtgjørelse til representantene i havnestyret i Karmsund Havn IKS.

Tore Gautesen
Havnedirektør

Karmsund Havn IKS
Havnedirektøren

25. april 2017

Sak 13/17 Referatsaker

1. Kopi av protokoll fra havnerådets møte 23.3.17

Forslag til vedtak:

Havnerådet tar referatsaker til orientering.

Tore Gautesen
havnedirektør

PROTOKOLL

Måndag 24. april 2017 blei det halde møte i representantskapet for **Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS**. Møtet blei leia av representantskapsleiar Olav Haugen.

MØTESTART / MØTESLUTT	kl. 17.00 – kl. 17.50
MØTESTAD:	Tysvær rådhus, kantinen
REPRESENTANTAR SOM MØTTE:	Alf Aronsen , Karmøy kommune Svein Inge Huseby , Haugesund kommune Gunn Marit Lygre , Tysvær kommune Katrine Skorpe , Sauda kommune Øyvind Haraldseid , Vindafjord kommune Ståle Tungesvik , Etne kommune Olav Haugen , Sveio kommune Daghild G. Alvestad , Bokn kommune
MØTANDE VARAREPRESENTANT:	Tormod Skeie , Suldal kommune
FORFALL:	Vanja Ignjatic , Suldal kommune Marte Eide Klovning , Utsira kommune og varamedlem Tor Erling Skare , Utsira kommune
ANDRE SOM MØTTE:	Simon Næsse , for styreleiar/nestleiar Toril Hallsjø , dagleg leiar

FØLGENDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 1/17 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Handsaming i møte 24.04.17:

To representantar og ein vararepresentant hadde lovleg forfall. Ni av ti kommunar var representert og var såleis vedtaksføre. Representantskapet blei samd i at neste år ber sekretariatet alle representantane gje tilbakemelding om dei kan stille. Elles ingen merknader til innkallinga og sakslista.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Innkalling og saksliste til representantskapsmøtet 24.04.17 blir godkjent.

SAK 2/17 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ REPRESENTANTSKAPSMØTET 25.04.16

Handsaming i møte 24.04.17:

Representantane hadde ingen merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Protokoll frå representantskapsmøtet 25.04.16 blir godkjent.

SAK 3/17 GODKJENNING AV STYRET SI MELDING OG ÅRS-MELDING 2016

STYRET SITT FRAMLEGG:

Styret si melding og årsmelding 2016 for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent.

Handsaming i møte 24.04.17:

Representantane hadde ingen spesielle merknader. Det låge sjukefråveret blei spesielt framheva.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Styret si melding og årsmelding 2016 for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent.

SAK 4/17 GODKJENNING AV ÅRSREKNESKAPEN FOR 2016

STYRET SITT FRAMLEGG:

Årsrekneskapen for 2016 for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent slik det ligg føre med eit overskot på kr 35.342. Årets overskot vert lagt til opptent eigenkapital.

Handsaming i møte 24.04.17:

Dagleg leiar opplyste at selskapet no, i tillegg til driftskonto og skattetrekksskonto, har ein kapitalkonto som følgje av at eigenkapitalen har auka dei siste åra. Representantane meinte det hadde vore god budsjettering og at det var viktig å ha midlar i reserve. Elles ingen merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Årsrekneskapen for 2016 for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent slik det ligg føre med eit overskot på kr 35.342. Årets overskot vert lagt til opptent eigenkapital.

SAK 5/17 BUDSJETT 2018 – FØRESETNADER OG RAMMER

Handsaming i møte 24.04.17:

Konferansekostnader generelt blei diskutert. Representantane var samd i at det var viktig at sekretariatet deltok på denne typar samlingar og der ein møter andre utvalssekretærer. Elles ingen merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Representantskapet i Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS godkjenner budsjett for 2018 slik det er lagt fram av styret:

Inntekter 2018		Utgifter 2018	
Tilskudd	2.017.000	Lønn- og sosiale utgifter	1.747.000
Andre inntekter	-	Driftsutgifter	270.000
Inntekter totalt	2.017.000	Utgifter totalt	2.017.000
Resultat	0		0

Eigartilskot frå eigarkommunane vert i 2018 følgjande:

<i>Karmøy kommune</i>	<i>365.000</i>
<i>Haugesund kommune</i>	<i>365.000</i>
<i>Tysvær kommune</i>	<i>192.000</i>
<i>Vindafjord kommune</i>	<i>192.000</i>
<i>Sveio kommune</i>	<i>172.000</i>
<i>Sauda kommune</i>	<i>172.000</i>
<i>Etne kommune</i>	<i>172.000</i>
<i>Suldal kommune</i>	<i>172.000</i>
<i>Bokn kommune</i>	<i>112.000</i>
<i>Utsira kommune</i>	<i>103.000</i>

Styret får fullmakt til å gjennomføra budsjettendringar, her under å disponera meirinntekter eller mindreutgifter, under føresetnad av at budsjettet går ut i balanse og kontingent for deltakarkommunane ikkje blir auka utover representantskapet sitt vedtak.

SAK 7 /16 ØKONOMIPLAN 2018-2021

Handsaming i møte 24.04.17:

Representantane hadde ingen spesielle merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Representantskapet for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS godkjenner økonomiplan for perioden 2018-2021:

	2018	2019	2020	2021
<i>Inntekter:</i>				
<i>Tilskudd</i>	2.017.000	2.077.000	2.139.000	2.203.000
<i>Andre inntekter</i>	0	0	0	0
Totalt	2.017.000	2.077.000	2.139.000	2.203.000
<i>Utgifter:</i>				
<i>Lønn og sos. utg.</i>	1.747.000	1.777.000	1.830.000	1.885.000
<i>Driftsutgifter</i>	270.000	300.000	309.000	318.000
Totalt	2.017.000	2.077.000	2.139.000	2.203.000
<i>Resultat</i>	0	0	0	0

SAK 7/17 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

1. Selskapsavtalen, vedtatt 23.11.04, sak 3/04, sist endra 29.04.08, sak 3/08
2. Styreinstruks, vedtatt 03.12.13, sak 21/13
3. Overordna strategiplan 2016-2020, vedtatt 25.04.16, sak 12/16
4. Etske retningslinjer for HKS IKS – styrevedtak 18.09.14, sak 20/14
5. Sekretariatet - møteplan 2017
6. Oversikt over valde representantar og vararepresentantar for 2015-2019
7. Karmøy kommunestyre 26.10.16, sak 99/16 – Godtgjersle til representantskap i IKS

Handsaming i møte 24.04.17:

Dagleg leiar gjekk igjennom punkta. For pkt. 7 viste ho viste til vedtaket i fjor om godtgjersle og oppmoda dei andre til liknande vedtak. Representantane hadde ingen spesielle merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Referatsakene 1- 7 blir tatt til orientering

EVENTUELT

Ingen saker var meldt i forkant.

Representantskapet drøfta tidsbruk kontra reisetid for dei med lengst veg. Det blei gjort framlegg om bruk av videooverføring, medan andre var tydeleg på at fysisk frammøte var viktig, spesielt når det berre blei lagt opp til eitt møte pr. år.

Representantskapet drøfta om det i samanheng med representantskapsmøtet kunne leggjast inn eit føredrag eller eit tema i etterkant av møtet. Dagleg leiar og nestleiar viste til vidareføring av strategiplan, evt. anna, som aktuelt tema og ville drøfte framlegget med styret.

Møtedato neste år vil vere måndag 23.04.18.

Aksdal, 25. april 2017

Olav Haugen (sign.)
representantskapsleiar

Toril Hallsjø
dagleg leiar

PROTOKOLL

27. april 2017 ble det avholdt møte i representantskapet ved Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS i Bergelandsgata 30, Stavanger.

SAKSLISTE:

01/17	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
02/17	Valg av leder og nestleder av representantskapet
03/17	Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen
04/17	Godkjenning av regnskap og styrets årsberetning for 2016
05/17	Godkjenning av årsmelding for 2016
06/17	Godkjenning av budsjett og tilskudd for 2018
07/17	Godkjenning av økonomiplan for perioden 2018-2021
08/17	Rogaland fylkeskommune ny deltaker i selskapet fra og med 2017
09/17	Ending av selskapsavtalen
10/17	Valg av styre for 2017/18
11/17	Valg av valgkomite for 2017/18
12/17	Innkomne saker

MØTET SATT:

Klokken 10:00

Daglig leder Tor Ingve Johannessen orienterte om programmet for dagen. Representantskapets leder Ole Tom Guse ønsket velkommen.

Deltakerliste – Representantskapet 2017

1	Sørensen, Gro	Bokn kommune
2	Broch, Leif	Eigersund kommune
3	Rørheim, Tone	Finnøy kommune
4	Guse, Ole Tom	Forsand kommune
5		Suldal kommune (fullmakt)
6	Sandve, Kolbjørn	Gjesdal kommune
7	Caspersen, Gudrun	Haugesund kommune
8	Håland, Reidar	Hå kommune
9	Karlsen, Jostein	IVAR IKS
10	Berg, May Britt	Karmøy kommune
11	Damsgård, Siri-Mona	Klepp kommune
12	Hafstad, Olav	Lund kommune
13	Nyvoll, Per Arne	Randaberg kommune
14	Hodnefjell, Eva Finnesand	Rennesøy kommune
15	Risvoll, Odd Bård	Rogaland fylkeskommune
16	Lapin, Ernst	Sandnes kommune

17	Storesund, Tone	Sauda kommune
18	Urdal, Arild	Sokndal kommune
19	Soma, Jørund Ubøe	Sola kommune
20	Stokka, Marie	Strand kommune
21		Hjelmeland kommune (fullmakt)
22	Børretzen, Åsmund Ohm	Vindafjord kommune

Styret: Jon Ola Syrstad (styreleder)
Jan Husebø (styremedlem)

IKA: Tor Ingve Johannessen (daglig leder)
Beate Aasen Bøe
Sigve Espeland
Harald Nordli
Lene S. Tamburstuen
Monica Hodnefjell Tungland

SAK 01/17 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
Møteinnkalling og saksliste ble godkjent.

SAK 02/17 Valg av leder og nestleder av representantskapet
Daglig leder foreslo Ole Tom Guse, Forsand kommune som leder, og Gro A. Steine, Kvitøy kommune som nestleder. Ingen motkandidater ble lansert, og de foreslåtte representantene ble enstemmig valgt.

SAK 03/17 Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen
Lene S. Tamburstuen ble valgt til referent. Gudrun Caspersen, Haugesund kommune og Jørund Ubøe Soma, Sola kommune ble valgt til å undertegne protokollen.

SAK 04/17 Godkjenning av regnskap og styrets årsberetning for 2016
Regnskapet ble lagt fram med et overskudd på 321 660 kr. Regnskapet og årsberetningen ble godkjent uten merknader.

SAK 05/17 Godkjenning av årsmelding for 2016
Årsmelding med vedlegg ble godkjent uten merknader.

SAK 06/17 Godkjenning av budsjett og tilskudd for 2018
Daglig leder orienterte om budsjettforutsetningene. Budsjett og tilskudd for 2018 ble godkjent uten merknader.

SAK 07/17 Godkjenning av økonomiplan for perioden 2018-2021
Økonomiplanen for perioden 2018-2021 ble godkjent uten merknader.

SAK 08/17 Rogaland fylkeskommune ny deltaker i selskapet fra og med 2017
Rogaland fylkeskommune ble godkjent som deltaker i selskapet.

SAK 09/17 Endring av selskapsavtalen
Selskapsavtalen ble godkjent uten merknader.

SAK 10/17 Valg av styre for 2017/18
Valgkomiteen har bestått av May Britt Berg, Karmøy kommune (leder), Olga Mauland, Time Kommune og Pål Gjerden, Sola kommune.

Valgkomiteens innstilling var som følger:

Styret 2017/2018:

Leder Jon Ola Syrstad, Strand kommune
Nestleder Elin W. Jara, Time kommune (gjenvalg)
Styremedlem Jan Husebø, Vindafjord kommune
Styremedlem Tone M. Haugen, Randaberg kommune (ny)

Varamedlemmer 2017/2018:

1. Møyfrid Johannessen, Gjesdal kommune (gjenvalg)
2. Ole Bernt Torbjørnsen, Haugesund kommune (gjenvalg)
3. Annette Bokneberg, Bokn kommune (gjenvalg)
4. Ørjan Daltveit, Bjerkreim kommune (gjenvalg)

Lene S. Tamburstuen er valgt som ansattes representant i styret.

Valgkomiteens innstilling til styre for 2017/18 ble godkjent uten merknader.

SAK 11/17 Valg av valgkomite for 2017/18
Styrets innstilling til valgkomite for 2017/2018:
May Britt Berg, Karmøy kommune, leder (gjenvalg)
Reidar Håland, Hå kommune (ny)
Lin Øiesvold, Rogaland fylkeskommune (ny)

Styrets innstilling til valgkomité for 2017/2018 ble godkjent uten merknader.

SAK 12/17 Innkomne saker
Ingen innkomne saker.

MØTET HEVET: kl. 10:35

Stavanger 27. april, 2017

Ole Tom Guse Representantskapets leder	Gudrun Caspersen medundertegner	Jørund Ubøe Soma medundertegner	Lene S. Tamburstuen referent

Innkalling til møte i representantskapet for Haugaland Vekst IKS

DATO/TID: Torsdag 28.04.17

STED: Hemmingstad Kultursenter, Haugesund

TID: kl.09.00-10.00

Sakliste:

Sak 1/17: Godkjenning av innkalling og dagsorden

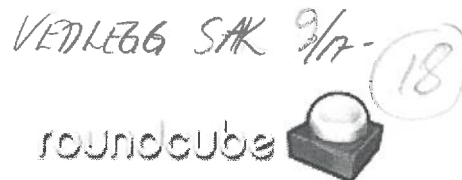
Sak 2/17: Behandling av årsregnskap 2016

Saksdokument ettersendes etter at styret har behandlet regnskapet.

Sak 3/17 Strategidrøfting

Ole Bernt Thorbjørnsen
styreleder

K. Tormod Karlsen
Adm.dir.

Emne **SV: Barnevern**
Avsender FKT- Forum for Kontroll og Tilsyn <fkt@fkt.no>
Mottaker foreningenffb@gmail.com <foreningenffb@gmail.com>
Dato 03.04.2017 09:57

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 30.03.17
Journalført: 17 / 122 / thn / egh
Arkivkode: 216

Til Foreningen Familie i barnevern

Kopi: Til alle landets ordførere og FKTs medlemmer

Vi viser til foreningens epost «Barnevern» sendt til alle landets ordførere i begynnelsen av mars 2017.

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) er en møte- og kompetanseplass for mennesker som arbeider med kontroll og tilsynsfunksjon i kommuner, fylkeskommuner og Sametinget. Medlemmer er kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalg (etter kommuneloven) og deres sekretariater. FKT har i dag 165 kommuner og 8 fylkeskommuner som medlemmer, samt 22 kontrollutvalgssekretariater, som betjener mer enn 200 av landets kommuner og fylkeskommuner. For nærmere informasjon viser vi til våre nettsider: www.fkt.no.

I foreningens henvendelse til landets ordførere rettes det søkelys på et viktig tema, og kommunenes kontrollutvalg omtales en del i denne forbindelse. FKT ønsker å knytte noen kommentarer til denne omtalen, da vi oppfatter en viss begrepsforvirring knyttet til hva som er oppgaver for kontrollutvalget. Kommunens kontrollutvalg er opprettet med hjemmel i kommuneloven og ikke med hjemmel i Lov om barneverntjenester. Det folkevalgte organet kommunen kan (ikke må) opprette med hjemmel i Lov om barneverntjenester § 2 bli gjerne kalt et klientutvalg. Dette kan tillegges oppgaver etter barnevernloven og behandle enkeltsaker innenfor denne lovens virkeområde, slik det er beskrevet i barnevernloven § 2.

Kontrollutvalg etter kommuneloven har et annet ansvarsområde enn dette klientutvalget. Det er kommunestyret som har det overordnede kontrollansvaret for den kommunale virksomheten. Kontrollutvalget er kort fortalt kommunestyrets redskap for demokratisk tilsyn og kontroll for å sikre at den kommunale virksomheten, herunder barnevern, skjer i tråd med gjeldende lover og regler, kommunens egne planer og vedtak, samtidig som fokus settes på kvalitet og effektivitet i produksjonen av velferd for kommunens innbyggere. Kontrollutvalgets kjerneoppgave er å forstå det løpende tilsynet med den kommunale forvaltningen på kommunestyrets vegne. Utvalget inngår som en uavhengig, folkevalgt del av kommunens egenkontroll. I tillegg kommer administrasjonssjefens interne kontroll, jf. bl.a. hvordan dette er nedfelt i barnevernloven § 2-1 med tilhørende forskrift.

For å sikre kontrollutvalgets uavhengige og objektive stilling har kommuneloven strenge valgbarhetsregler for hvem som kan sitte i utvalget. Disse er konkretisert i kommuneloven § 77 punkt 2. FKT er ikke kjent med at ikke alle kommuner oppfyller disse kravene, men vi oppfatter at denne påstanden i foreningens epost kan knytte seg til det folkevalgte organet som kommunen kan opprette etter barnevernloven § 2.

Barnevern inngår som ett av mange virksomhetsområder i kommunens forvaltning som kontrollutvalget skal føre tilsyn med. Som hovedregel utfører kontrollutvalget sine oppgaver med utgangspunkt i planer for forvaltningsrevisjon fastsatt av kommunestyret, etter innstilling fra kontrollutvalget. Disse planene blir til etter en overordnet analyse av kommunens totale forvaltning basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Gjennom planarbeidet velges de mest aktuelle områdene for gjennomføring av forvaltningsrevisjonsprosjekter i inneværende kommunestyreperiode ut. Ressursene som blir stilt til rådighet for kontrollutvalget avgjør hvor mange slike prosjekter som kan gjennomføres det enkelte året og i den enkelte kommunestyreperioden. Med et slikt utgangspunkt er det ikke gitt at barnevern blir valgt ut blant de prioriterte områdene kontrollutvalget i den enkelte kommunen får i oppdrag av kommunestyret å se nærmere på gjennom forvaltningsrevisjon i hver kommunestyreperiode.

Hovedregelen er altså at kontrollutvalget arbeider planmessig. Dette er imidlertid ikke til hinder for at utvalget kan omprioritere, etter nærmere avtale med kommunestyret, hvis omstendighetene i den enkelte kommunen skulle tilsa det. Kontrollutvalgets tilsyn er systembasert, dvs. at utvalget svært sjelden vil engasjere seg i enkeltsaker, verken innenfor barnevern eller andre fagområder. Kontrollutvalget er heller ikke et klageorgan. Det er forøvrig riktig at kontrollutvalget har full innsynsrett i de saker, dokumenter mm. som de finner nødvendig for å utføre sitt arbeid.

Det er etablert et nasjonalt register over utførte forvaltningsrevisjoner i landets kommuner. Et raskt søk i dette registeret viser at det er utført ca. 200 forvaltningsrevisjonsprosjekter med barnevern som tema de siste 10 – 12 årene. Uten å ha gått nærmere inn på det, antar vi at flere av de «gjengangere» foreningen lister opp i henvendelsen til alle landets ordførere, inngår blant vurderingstemaene i mange av disse rapportene. FKT har for øvrig ingen forutsetninger for å vurdere hvorvidt dette antallet rapporter er mye eller lite i denne perioden. Som sagt baserer dette seg på konkrete risiko- og vesentlighetsvurderinger i hver enkelt kommune, hvor kommunestyret bestemmer.

Hvis det er ønskelig med mer informasjon om den kommunale egenkontrollen og systemet for kontroll og tilsyn i norske kommuner må foreningen gjerne ta kontakt. For øvrig viser vi til veilederen fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet: Kontrollutvalgsboken. Om kontrollutvalgets rolle og oppgaver (2. utg., desember 2015).

Med vennlig hilsen

Benedikte Muruvik Vonen

Styreleder

M: 90 58 90 43 | benedikte.vonen@temark.no

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)

Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo | E-post: fkt@fkt.no | Tlf.: 403 90 775 |

www.fkt.no | www.twitter.com/FKT_no |

FKT - En møteplass for kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalg og deres sekretariat

---

Til alle landets ordførere

Foreningen Familie i barnevern er en organisasjon som bistår familier som er under barnevernet. Vi er i kontakt med flere hundre familier over hele landet, og har fått innsyn i like mange saker. Vårt mål er å arbeide for at barnevernet kan bli en etat til det beste for barna ved å følge gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer.

Vi samarbeider også tett med bl.a. Stortingsrepresentanter, advokater og psykologer.

Dagens nyhetsbilde er preget av saker som omhandler overgrep og lovbrudd innen barneverntjenesten, noe vi i foreningen mener bør være totalt unødvendig. Det er for øvrig vi i foreningen som fikk vår kjære ordfører til å ta tak i utfordringen i egen kommune. Resultatet er dagens medieoppslag vedr. Land barneverntjeneste.

Alle landets kommuner har myndighet til å sette seg inn i barnevernets arbeid gjennom sine kontrollutvalg. Vi i foreningen har funnet ut at de færreste kommuner faktisk benytter sine kontrollutvalg i forhold til barnevernssaker.

Departementets retningslinjer i hht. kontrollutvalgets mandat kommer klart frem i Lov om barneverntjenester § 2 hvor det står: «*Kommunen skal ha internkontroll for å sikre at kommunen utfører oppgavene sine i samsvar med krav fastsatt i lov eller i medhold av lov. Kommunen må kunne gjøre rede for hvordan den oppfyller kravet til internkontroll. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om internkontroll.*

Kommunestyret kan beslutte at oppgaver som følger av denne loven skal legges til et folkevalgt organ. Dette organet, som ikke kan være kommunestyret, skal ved behandling av klientsaker ha 5 medlemmer.»

Det er strenge krav til hvem som kan sitte i kontrollutvalgene, og det er oss kjent at ikke alle kommuner oppfyller disse kravene. Vi ønsker derfor at samtlige kommuner oppfyller de plikter som er underlagt denne lov, ved å enten regulere kontrollutvalgets medlemmer, subsidiert at kommunene oppretter eget kontrollorgan vedrørende barneverntjenesten.

Det er ordførerens ansvar å sørge for at kommunen har lovpålagt kontrollutvalg med de mandater dette medfører.

Foreningen Familie i barnevern har registrert at barneverntjenesten gjemmer seg bak taushetsplikten, også ovenfor kommunestyret, ordfører og rådmann. Departementets retningslinjer vedr. kontrollutvalg sier: «*Kontrollutvalget har en generell innsyns- og undersøkelsesrett i kommunen. Denne retten er ikke begrenset av at opplysninger er taushetsbelagte, og den gjelder opplysninger, redegjørelser eller*

dokumenter som er nødvendige for at kontrollutvalget skal kunne gjennomføre sine oppgaver. Innsynsretten omfatter også informasjon i selskaper organisert som interkommunale selskaper (IKS), styrer etter kommuneloven § 27, aksjeselskaper som er heleid av kommunen (selv eller sammen med andre kommuner) og heleide datterselskaper av IKS eller heleide aksjeselskaper. Det er kontrollutvalget som avgjør hvilke opplysninger og hvilket materiale utvalget har behov for å få tilgang til. Kontrollutvalget har en selvstendig innsynsrett som gjelder alle forhold utvalget finner nødvendig å undersøke. Kontrollutvalgets innsynsrett er uavhengig av revisors innsynsrett. Innsynsretten gjelder kontrollutvalget som organ, men kontrollutvalget kan for eksempel overlate til leder eller sekretariat å benytte innsynsretten på utvalgets vegne.»

Foreningen Familie i barnevern forventer at du som ordfører tar nødvendige grep ved å aktivt benytte kontrollutvalget i hht. barnevernsaker. På den måten kan man forebygge lovbrudd og overgrep innen barneverntjenesten, og sørge for at både barns og foreldres rettigheter blir ivaretatt.

Det bes om at det settes spesielt fokus på de funn vi har erfart er «gjengangere» i de fleste kommuner:

- Tidsfrister
- Manglende oppfølging med hht. tilbakeføring
- Manglende mulighet for barna å ha sin lovpålagte tillitsperson, og/eller manglende dokumentasjon på at dette er fremlagt.
- *Formålstjenelige* tiltak og tiltaksplan
- Manglende oppfølging i hht. samvær og samværsplan
- Manglende sikkerhet og lovlighet vedr. innhenting av opplysninger
- Overdreven og udokumentert assistanse fra politiet
- Den svært hyppige bruken av «henlagt med bekymring» slik at saken kan startes på nytt igjen etter 6 måneder.
- Manglende oppfølging av fosterforeldre
- Manipulasjon og endringer i tekst og datoer, dokumentfalsk.
- Manglende tilrettelegging i forhold til partsrettigheter.
- Barnevernets overdrevne aktivitet på skolene (samsvarer ikke med Opplæringsloven)
- Overdreven og ulovlig bruk av akuttiltak
- Ignorering av foreldres rett til å bytte saksbehandler
- Dokumentinnsyn
- Manglende oppfølging av det biologiske prinsipp – barn skal plasseres innad i familien/lokalmiljøet
- Manglende dokumentasjon, tiltak og reelle evalueringer før evt. omsorgsovertakelse.
- Manglende mulighet for tilkalling av vitne ved hjemmebesøk.
- Saksbehandleres bruk av telefon/SMS-tjenester til klienter utenom arbeidstid.
- Manglende skriftlige møteinnkallinger med relevant dagsorden
- Henlagte saker skal makuleres - ikke brukes som «ekstra påfyll» ved senere kontakt med bv.

Mvh
Foreningen Familie i barnevern
v/ Helene Sørbu og Eli H. Iversen

HIM
 Telefon 52 76 50 50
 Telefax 52 76 50 51
 e-post: him@him.as

Representantskapet

Skjold 26.04.17

INNKALLING TIL MØTE 24.05.17 I REPRESENTANTSKAPET HAUGALAND INTERKOMMUNALE MILJØVERK

Det innkalles til møte i representantskapet for Haugaland Interkommunale Miljøverk, jf. §8 i loven og §10 i vedtekten. **Møtet holdes onsdag 24.05.17 kl 15.00-17.00 på Toraneset Miljøpark.**

Saksdokumentene blir sendt ut i uke 19. Dersom noen ikke kan møte, ber vi om å bli varslet snarest over tlf 52 76 50 50 eller e-post: gro.staveland@him.as

Følgende representanter innkalles:

Bokn	Kari Christensen, Krovågen 19, 5561 Bokn
Bokn	Kjetil Vatnaland, Lyngvegen 16, 5561 Bokn
Etne	Ordfører Siri Klokkestuen, Postboks 54, 5591 Etne
Etne	Varaordfører Ingemund Berge, Silde, 5590 Etne
Haugesund	Gudrun Caspersen, Haugaleite 22 b, 5515 Haugesund
Haugesund	Nini Hæggernes, Fredrik Kolstøs gate 10, 5532 Haugesund
Haugesund	Synnøve Lunde, Fridtjof Øvrebøs gate 21, 5532 Haugesund
Haugesund	Arne Trygve Løvvik, Rindå 3, 5533 Haugesund
Tysvær	Ordfører Sigmund Lier, Postboks 94, 5575 Aksdal
Tysvær	Varaordfører Ola S. Apeland, Tysværvegen 608, 5570 Aksdal
Vindafjord	Ordfører Ole Johan Vierdal, Rådhuset, 5580 Ølen
Vindafjord	Varaordfører Steinar Skartland, Vikevegen 1641, 5568 Vikebygd

Innkallingen sendes også til:

Haugaland kontrollutvalgssekretariat (kun pr. e-post)

Styreleder i HIM, Arild Karlsen, Torbjørn Sandviks veg 10, 5584 Bjoa

Varamedlemmer som varsles og kan bli innkalt ved forfall:

Bokn	Jørgen Thuestad, Fyrvegen 13, 5561 Bokn
Etne	Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim, Ekrheim, 5590 Etne
Haugesund	Tor Inge Eidesen, Haglandsvegen 139, 5514 Haugesund
Tysvær	Anita Halsnes, Førresdalen 20, 5563 Førresfjorden
Vindafjord	Wenche Sandbekken Lilleland, Fjellgardsvegen 884, 5583 Vikedal

Følgende deltakerkommuner er varslet:

Bokn kommune, ordføreren, 5561 Bokn

Etne kommune, ordføreren, Postboks 54, 5591 Etne

Haugesund kommune, ordføreren, Postboks 2160, 5504 Haugesund

Tysvær kommune, ordføreren, Postboks 94, 5575 Aksdal

Vindafjord kommune, ordføreren, 5580 Ølen

Innkalling

Evt. merknader til innkallingen

Valg av protokollfører

Valg av 2 representanter til å underskrive protokollen

Godkjenning av saksliste

Referat- og orienteringssaker

17.01 Protokoll fra møte i representantskapet 01.12.16

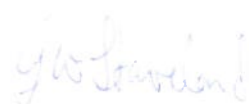
17.02 Orientering om drift i HIM og arbeid med ny strategisk plan v/adm.dir. Gro Staveland

17.03 Orientering om regnskap 2016 samt andre nøkkeltall ved økonomileder Knut Arvid Hagenberg

Vedtakssaker:

17.04 Årsmelding og regnskap 2016

Sigmund Lier
Leder i representantskapet

Gro Staveland
Adm direktør

Rådmann kan nekte å svare revisor i møte

BERNT SVARER. Revisor kan stille spørsmål til rådmannen i kontrollutvalgets møter. Men rådmannen kan nekte å svare, hvis hun mener spørsmålene ligger utenfor det hun ble innkalt for å besvare, skriver jussprofessor Jan Fridthjof Bernt.

Jussprofessor Jan Fridthjof Bernt

Kommunal Rapport

Publisert i dag, kl. 8.28

1

SPØRSMÅL: I en kommune ba rådmannen om at kontrollutvalget vurderte kommunerevisors rolle i kontrollutvalgsmøtene. Han syntes det var krevende at revisor stiller oppfølgingsspørsmål til rådmann direkte i møtene. Han stilte spørsmål ved om revisjonssjefen kunne stille spørsmål på vegne av kontrollutvalget, og om revisor i det hele tatt skal ha noen slik rolle i kontrollutvalgets saksbehandling.

Hvilke regler gjelder for dette?

SVAR: Kontrollutvalg og revisor er to atskilte deler av kommunens interne tilsyn. Det kan være nyttig først å se på de generelle reglene om disse to organenes organisering og oppgaver:

Revisor har ansvaret for kontroll med kommunens økonomiforvaltning og virksomhet ellers – «regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon» (kommunelovens § 70 nr. 2).

Regnskapsrevisjonen er i første rekke kontroll med årsregnskapet fra rådmannen og kommunale foretak. Den omfatter også kontroll med at økonomiforvaltningen er organisert på en betryggende måte. Saksgangen er formalisert i linjen revisor, kontrollutvalg, formannskap og kommunestyre og er basert på klare skiller mellom de ulike trinn i prosessen. Kontrollutvalget trer først i funksjon når det foreligger en årsberetning fra revisor om årsregnskapet som lagt fram av rådmannen. Rollefordelingen mellom de ulike instansene vil normalt ikke være noe problem.

For forvaltningsrevisjonen er bildet mer komplisert:

Forvaltningsrevisjonen er en bredere anlagt kontroll med lovlighet, måloppnåelse, effektivitet og forsvarlighet av forvaltningens virksomhet. I kommunelovens § 77 nr. 4 fastslås det at kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Videre skal utvalget påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen og at blir gjennomført «systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger» (forvaltningsrevisjon).

Dette er en svært viktig presisering av kontrollutvalgets ansvar og arbeidsmåte.

Skal påse at ...

I kommunelovens § 77 står det at kontrollutvalget velges for å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning. I dette ligger det *ikke* at kontrollutvalget er tildelt en selvstendig løpende kontroll- og tilsynsfunksjon med saksbehandling og avgjørelser i enkeltsaker. Utvalget skal påse at det føres kontroll også på andre områder enn regnskapene. Utvalget har ingen selvstendig vedtaksmyndighet, men skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret.

Som grunnlag for sine rapporter kan utvalget foreta de undersøkelser som det mener er nødvendig for å vurdere om administrasjonen påser at kravene til økonomiforvaltning blir oppfylt, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse osv.

Det er altså ikke kontrollutvalget selv som skal forestå disse undersøkelsene, det skal bare påse at de blir gjort, og om nødvendig rapportere til kommunestyret. Det er kommunestyret som så skal vurdere hva som bør gjøres for å rette opp feil og mangler.

Men for å vurdere om systemet fungerer, kan det være nødvendig å gå inn i enkeltsaker. En helt generalisert og abstrakt systemkontroll vil sjelden tilføre noe særlig. Treet må kjennes på sine frukter.

Dette er bakgrunnen for bestemmelsen i kommunelovens § 77 nr. 7. Den gir kontrollutvalget en prinsipielt ubegrenset rett til å «kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene», uavhengig av om det er tale om rent interne forhold i forvaltningen eller opplysninger som er underlagt taushetsplikt.

Det betyr at utvalget både kan kreve skriftlige redegjørelser og innkalle tilsatte i administrasjonen, herunder rådmannen, til å forklare seg for utvalget. Og utvalget avgjør selv hva «det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene».

Revisors rolle

Hvor kommer så revisor inn i bildet ved slik forvaltningsrevisjon? Også forvaltningsrevisjon er en del av revisors ansvar. Nærmere bestemmelser om dette er gitt i revisjonsforskriftens § 7. Dette er en løpende kontroll – «systematiske vurderinger» – som revisor setter i gang etter et fastsatt program eller av eget tiltak i situasjoner der det kommer opp opplysninger som tilsier at slike undersøkelser bør foretas.

Også revisor kan, uten hinder av taushetsplikt, kreve alle de opplysninger/redegjørelser/dokumenter fra kommunen, og foreta de undersøkelser han/hun finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene. Revisor skal fortløpende rapportere til kontrollutvalget om resultatene av forvaltningsrevisjoner.

Kontrollutvalg og revisor er altså to ulike instanser som begge har ansvar forvaltningsrevisjon. Men mens revisor selv har ansvaret for å foreta også slik revisjon av kommunens virksomhet, er kontrollutvalgets oppgave i siste instans å påse at slik revisjon foretas i tilstrekkelig grad og omfang.

Her er ikke rolleforståelsen alltid like klar i utvalgene eller hos allmennheten. Mange oppfatter kontrollutvalget som en slags kommunal domstol, som skal ta stilling til konkrete påstander om feil i kommunal saksbehandling og avgjørelser, for eksempel om noen er inhabil eller om saken er forsvarlig utredet.

Kontrollutvalget har imidlertid ingen slik myndighet, og har normalt heller ikke spesiell kompetanse til å ta stilling til juridiske, forvaltningsmessige eller politiske tvilsspørsmål.

Når utvalget går inn i en enkelt sak eller et bestemt saksområde, vil det primært være med sikte på å få en best mulig avklaring av de faktiske forhold, herunder om man har foretatt den nødvendige kvalitetssikring av de juridiske eller andre faglige vurderingene som de avgjørelsene som er truffet, bygger på.

Revisors rolle i kontrollutvalget

Saker for kontrollutvalget kan enten ha utgangspunkt i en rapport om en undersøkelse fra revisor om foretatt forvaltningsrevisjon, eller kan være satt på dagsordenen av kontrollutvalget selv, enten av lederen eller ved vedtak i utvalget.

At revisor skal rapportere til kontrollutvalget om resultatene av utførte forvaltningsrevisjoner, innebærer at slike rapporter må legges fram for utvalget. Hva kontrollutvalget så velger å gjøre med en slik rapport, er det i utgangspunktet opp til utvalget selv å avgjøre.

Men utvalget skal, etter kontrollutvalgsforskriften § 11, avgi rapport til kommunestyret om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og om resultatene av disse.

Revisor kan i sin rapport til kontrollutvalget komme med anbefalinger om hvordan saksforholdet bør følges opp. Men dette er ikke den formelle innstilling til utvalget. Den er det utvalgets sekretariat som skal utarbeide.

I kontrollutvalgsforskriften § 20 er det bestemmelser om utvalgets sekretariat: Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og av den eller de som utfører revisjon for kommunen. Sekretariatets oppgave er å «påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt».

I praksis vil revisors rapport normalt være det klart viktigste dokument i saken. Men sekretariatet skal foreta en selvstendig vurdering av saksforholdet på grunnlag av rapporten, uavhengig av og uten ytterligere medvirkning av revisor.

Møte- og talerett

Spørsmålet blir så hvilken rolle revisor har når en sak kommer til behandling i kontrollutvalget. Kan han eller hun delta aktivt i møtet, og også stille spørsmål til og kreve svar fra rådmann eller andre tilsatte som er innkalt av utvalget?

Svaret på første del av dette spørsmålet finner vi i kontrollutvalgsforskriften § 19: «Oppdragsansvarlig revisor (...) har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter og kan forlange sine uttalelser på møtet protokollert». Revisor har altså rett til å ytre seg og delta debatten, men har ingen formell forslagsrett med rett til å få sine forslag satt under votering, og ingen stemmerett.

Revisor vil også ha rett til å delta i møte der rådmann eller andre tilsatte er innkalt, og må da også kunne kommentere det som framkommer i møtet, også i redegjørelser fra rådmannen eller andre tilsatte som møter der. Revisor må da, på linje med kontrollutvalgets medlemmer, kunne stille spørsmål i tilknytning til den sak som er under behandling.

Rådmannen, eller andre som møter fra administrasjonen, kan imidlertid nekte å svare på spørsmål, hvis de mener dette går ut over rammen for det man er innkalt for å svare på. Men spørsmål som angår det tema den som møter er bedt om å forklare seg om, må besvares, herunder også oppfølgingsspørsmål om samme sak.

Om saken settes på spissen, er det bare kontrollutvalget, ikke enkeltmedlemmer, som kan kreve opplysninger fra administrasjonen. Dette gjelder også revisor når han eller hun møter i utvalget. **Revisors egen rett til å kreve opplysninger etc. må utøves av revisjonen som sådan ved formell forespørsel, ikke av revisor som deltaker i et kontrollutvalgsmøte.**

Jeg vil anta at terskelen for å nekte å svare på slike spørsmål vil – og bør – være høy. Men det må i alle fall være helt legitimt at rådmann eller andre som møter, svarer at dette spørsmålet kan jeg ikke svare på her og nå, men jeg skal undersøke det og komme tilbake.

DELTA I DEBATTEN

Vi setter stor pris på at du deler ny kunnskap, dine egne erfaringer og diskuterer med oss og andre lesere. Du må bruke ditt fulle navn for å delta i debattene. Debatten vil bli moderert i tråd med de presseetiske regler. Modereringen skjer i etterkant av

HIM
Telefon 52 76 50 50
Telefax 52 76 50 51
e-post: him@him.as

Haugaland
Kontrollutvalgsssekretariat IKS
Mottatt dato: 28.04.17
Journalført: 17/161/tha/ogh
Arkivkode: 026

Representantskapet

Skjold 26.04.17

INNKALLING TIL MØTE 24.05.17 I REPRESENTANTSKAPET HAUGALAND INTERKOMMUNALE MILJØVERK

Det innkalles til møte i representantskapet for Haugaland Interkommunale Miljøverk, jf. §8 i loven og §10 i vedtekten. **Møtet holdes onsdag 24.05.17 kl 15.00-17.00 på Toraneset Miljøpark.**

Saksdokumentene blir sendt ut i uke 19. Dersom noen ikke kan møte, ber vi om å bli varslet snarest over tlf 52 76 50 50 eller e-post: gro.staveland@him.as

Følgende representanter innkalles:

Bokn	Kari Christensen, Krovågen 19, 5561 Bokn
Bokn	Kjetil Vatnaland, Lyngvegen 16, 5561 Bokn
Etne	Ordfører Siri Klokkestuen, Postboks 54, 5591 Etne
Etne	Varaordfører Ingemund Berge, Silde, 5590 Etne
Haugesund	Gudrun Caspersen, Haugaleite 22 b, 5515 Haugesund
Haugesund	Nini Hæggernes, Fredrik Kolstøys gate 10, 5532 Haugesund
Haugesund	Synnøve Lunde, Fridtjof Øvrebøys gate 21, 5532 Haugesund
Haugesund	Arne Trygve Løvvik, Rindå 3, 5533 Haugesund
Tysvær	Ordfører Sigmund Lier, Postboks 94, 5575 Aksdal
Tysvær	Varaordfører Ola S. Apeland, Tysværvegen 608, 5570 Aksdal
Vindafjord	Ordfører Ole Johan Vierdal, Rådhuset, 5580 Ølen
Vindafjord	Varaordfører Steinar Skartland, Vikevegen 1641, 5568 Vikebygd

Innkallingen sendes også til:

Haugaland kontrollutvalgsssekretariat (kun pr. e-post)

Styreleder i HIM, Arild Karlsen, Torbjørn Sandviks veg 10, 5584 Bjoa

Varamedlemmer som varsles og kan bli innkalt ved forfall:

Bokn	Jørgen Thuestad, Fyrvegen 13, 5561 Bokn
Etne	Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim, Ekrheim, 5590 Etne
Haugesund	Tor Inge Eidesen, Haglandsvegen 139, 5514 Haugesund
Tysvær	Anita Halsnes, Førresdalen 20, 5563 Førresfjorden
Vindafjord	Wenche Sandbekken Lilleland, Fjellgardsvegen 884, 5583 Vikedal

Følgende deltakerkommuner er varslet:

Bokn kommune, ordføreren, 5561 Bokn

Etne kommune, ordføreren, Postboks 54, 5591 Etne

Haugesund kommune, ordføreren, Postboks 2160, 5504 Haugesund

Tysvær kommune, ordføreren, Postboks 94, 5575 Aksdal

Vindafjord kommune, ordføreren, 5580 Ølen

Innkalling

Evt. merknader til innkallingen

Valg av protokollfører

Valg av 2 representanter til å underskrive protokollen

Godkjenning av saksliste

Referat- og orienteringssaker

17.01 Protokoll fra møte i representantskapet 01.12.16

17.02 Orientering om drift i HIM og arbeid med ny strategisk plan v/adm.dir. Gro Staveland

17.03 Orientering om regnskap 2016 samt andre nøkkeltall ved økonomileder Knut Arvid Hagenberg

Vedtakssaker:

17.04 Årsmelding og regnskap 2016

Sigmund Lier
Leder i representantskapet

Gro Staveland
Adm direktør